

Pro Velo

2023

Activiteiten-
verslag

Overzicht

3	Voorwoord
4	De fiets, meer dan gewoon een vervoermiddel
24	Pro Velo, je bondgenoot op de weg
28	Fietser worden
29	Begeleiding voor kinderen en tieners
36	Volwassenen op de fiets krijgen
42	Blijven fietsen, het fietsen stimuleren
42	Een fiets voor elk budget
45	Je fiets onderhouden
46	Zelfvertrouwen en autonomie winnen
48	Het bedrijf, een ideale omgeving om modal shift te stimuleren
50	Met de fiets de horizon tegemoet rijden
52	Natuurlijke integratie in het sociale en territoriale netwerk
52	Informatie verspreiden
54	Hulpmiddelen voor autonomie
56	Het ecosysteem van Pro Velo
60	Een aanpak gebaseerd op gegevensanalyse en -interpretatie
62	Het concept van 'motiliteit' centraal in onze oplossingen
64	Inclusiviteit als kern van onze bezorgdheid
65	Een netwerk dat zich uitbreidt en verankert
67	Onze kracht: onze teams
68	De inzet van onze ondersteuningsteams
71	Conclusie
72	En morgen? Een woordje van onze directeurs
74	Bijlagen
78	Contact

De fiets toegankelijk maken voor iedereen, dat is onze leuze bij Pro Velo.

De fiets is zoveel meer dan alleen een vervoermiddel. Het is een **bondgenoot van onschatbare waarde om de maatschappelijke uitdagingen aan te gaan** waar we vandaag voor staan: de strijd tegen de opwarming van de aarde, de verbetering van de volksgezondheid, de vermindering van ongelijkheid en de ontwikkeling van een sociale en circulaire economie.

Maar onze reisgewoonten veranderen is lastig. De organisatie van ons hele dagelijkse leven komt op de helling te staan en veel echte of ingebeelde obstakels staan duurzame mobiliteit in de weg. Het is niet alleen een kwestie van **kunnen fietsen**, maar ook van de **wil te hebben op de fiets te springen**, de voordelen van fietsen te begrijpen en uiteraard ook **in staat zijn om dat te doen**, zowel economisch als op het gebied van de vereiste diensten en infrastructuur.

Daarom **spelen we** met onze teams – en in samenwerking met een uitgebreid netwerk van spelers op het gebied van actieve mobiliteit – **in op al deze factoren om doeltreffende ondersteuningsprogramma's te ontwikkelen** die zijn afgestemd op verschillende doelgroepen. We zijn blij met de opwaartse trend van de fiets in België, maar we stellen vast dat deze trend niet uniform is. Daarom zetten we ons in om onze aanpak aan te passen om **bevolkingsgroepen te bereiken** die tot nu toe ondervertegenwoordigd waren, waarbij we rekening houden met hun sociale, economische, territoriale en culturele diversiteit.

Gezien de groeiende belangstelling van overheden en het grote publiek voor de fiets als mobiliteitsoplossing **ontwikkelen we een 'spin-off'-aanpak** om onze expertise te verspreiden en bestaande lokale initiatieven te ondersteunen, afgestemd op de behoeften van het grote publiek, waarbij we steunen op onze ervaring in combinatie met de expertise van onze onderzoeksafdeling.

Tegelijk onderzoeken we, vanuit een economische toekomstvisie, de mogelijkheden om **een sociale en circulaire economie binnen de fietsindustrie te ontwikkelen**. Een dergelijke alternatieve economie biedt een enorm reëel potentieel om jobs te creëren en professionele re-integratie in de hand te werken, en daar willen we actief aan bijdragen.

Onze grootste voldoening halen we uit **de getuigenissen van de duizenden fietsers** die we elk jaar begeleiden: hun vreugde over het feit dat ze zich nu vrij en onafhankelijk kunnen verplaatsen, hun betere lichaamsconditie, hun zelfvertrouwen dat een boost heeft gekregen en hun algehele welzijn. Dat ze de kwaliteit van onze diensten en onze aanpak erkennen, waarin mensen centraal staan in plaats van winst, **is onze grootste beloning**.

Deze getuigenissen zijn onze drijvende kracht en wakkeren de motivatie en dynamiek van onze teams aan. Dit activiteitenverslag is daar een weerspiegeling van en **de gelegenheid om alle Pro Velo-teams van harte te feliciteren** met hun niet aflatende inzet voor deze nobele missie!

Hierbij willen we onze vele partners bedanken en de handen in elkaar slaan om de uitdagingen die voor ons liggen aan te pakken!

Deel 1

DE FIETS, MEER DAN GEWOON EEN
VERVOERMIDDEL

DE , EEN BONDGENOOT VOOR:

✓ HET MILIEU

23% van de BKG-uitstoot is afkomstig van de transportsector in België

Een ritje op de fiets is,

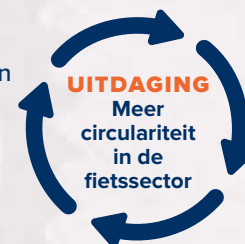
500 tot 700 keer minder vervuilend dan een ritje met een verbrandingsmotor

UITDAGING
Een inclusieve fietshersteldienst bieden om de levensduur van fietsen te verlengen

✓ DE ONTWIKKELING VAN DE SOCIALE EN CIRCULAIRE ECONOMIE

Lokale werkgelegenheid creëren
Socioprofessionele integratie

UITDAGING
Meer circulariteit in de fietssector

Recyclage

Lokaal en duurzaam toerisme

✓ ONGELIJKHEID BESTRIJDEN

UITDAGING
Een aanbod van diensten ontwikkelen dat voor iedereen toegankelijk is

✓ VOLKSGEZONDHEID

Goed voor de lichamelijke en geestelijke gezondheid

36% van de Belgische volwassenen haalt de aanbevolen hoeveelheid lichaamsbeweging niet

UITDAGING
Minder autoverkeer om luchtvervuiling te bestrijden

Bijna **9 000** vroegtijdige sterfgevallen/jaar door luchtvervuiling in België

1. EEN BONDGENOOT VOOR HET MILIEU

De fiets promoten is een efficiënte manier om **klimaatverandering tegen te gaan** en onderschrijft de doelstellingen rond duurzaamheid en de bescherming van ecosystemen. (Duurzame Ontwikkelingsdoelstelling [13 - De strijd tegen klimaatverandering](#))¹.

De transportsector is de belangrijkste uitstoter van broeikasgassen in België (met het wegvervoer als hoofdvogel) en verantwoordelijk voor 23% van de uitstoot, dat sinds 1990 gestaag is toegenomen. **59% van de Belgen kiest nog steeds voor de auto voor afstanden tot 5 km²**. Hoewel er aanzienlijke vooruitgang is geboekt met betrekking tot het modale aandeel (9% in Brussel in 2022, een stijging van 6 punten ten opzichte van 2010³), zijn de verschillen tussen de Gewesten zeer uitgesproken. In veel opzichten is het potentieel voor een modal shift naar de fiets nog steeds enorm, zowel in Brussel als in Wallonië, net als de impact die deze gedragsverandering zou kunnen hebben op de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen. De **ecologische voetafdruk van een fiets is namelijk 50 tot 80 keer lager dan die van een auto**, en is maar liefst 500 tot 700 keer minder vervuilend dan een voertuig met verbrandingsmotor⁴.

Door je met de fiets te verplaatsen help je ook de **files op de Belgische wegen te verlichten** en, vooral in stedelijke gebieden, zorg je ervoor dat er meer openbare ruimtes zijn waar mensen kunnen samenkomen. Zo kunnen we nog meer groene ruimtes creëren, die een fundamentele rol spelen in de strijd tegen klimaatverandering omdat

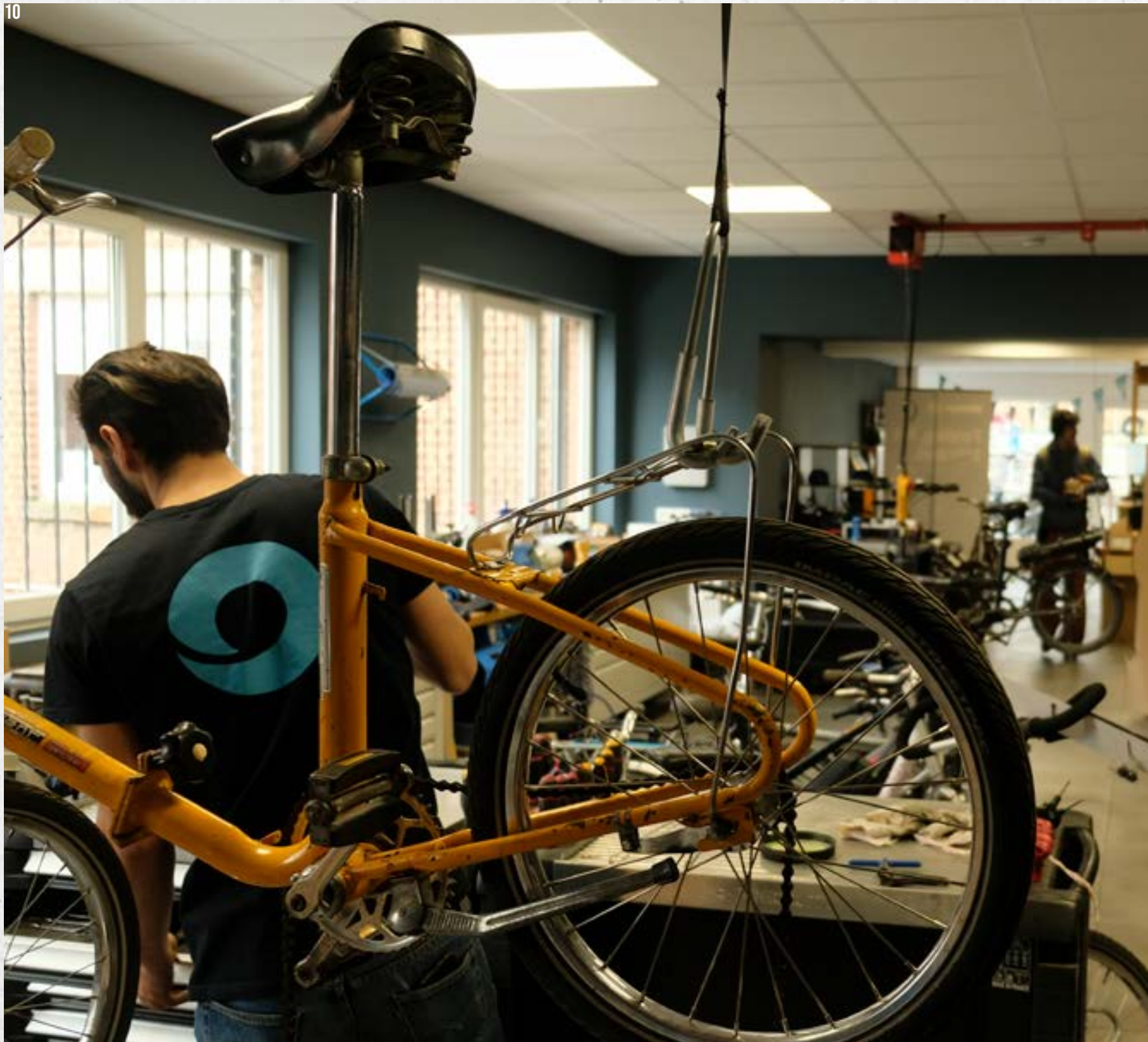
ze belangrijke eilanden van koelte vormen waardoor mensen er ook wat meer van kunnen genieten.

Onze inzet om de fiets te promoten als dagelijks vervoermiddel draagt direct bij aan het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen.

Maar de productie van fietsen genereert echter ook negatieve externe effecten. Er zijn steeds meer energie en materialen nodig om een steeds breder scala aan modellen te produceren (voornamelijk in Azië), terwijl hun levensduur steeds korter wordt. En dan hebben we het nog niet eens over de forse toename van elektrische fietsen (en hun batterijen) en het gebruik van koolstofvezelcomposieten, dat problematisch is omdat het moeilijk te recyclen is. Het is een uitdaging waar we de komende jaren ons steentje aan willen bijdragen. Enerzijds willen we **het grote publiek bewust maken van de noodzaak om verantwoord te consumeren**: de meest betrouwbare mechanische en technologische oplossingen met de laagste CO₂-impact promoten, lokale fabrikanten en winkels promoten en fietsers aanmoedigen om hun fietsen regelmatig te onderhouden om de levensduur te verlengen. Anderzijds willen we mensen **aanzetten om na te denken over de circulariteit van de fietsindustrie**: het aanbod van opgeknapte tweedehandsfietsen uitbouwen, onderdelen van afgedankte fietsen die nog bruikbaar zijn verzamelen, deze hergebruiken en integreren in onze mechanische diensten, samenwerken met verschillende partners in de afvalrecyclingsector.

1. [Duurzame Ontwikkelingsdoelen](#) van de Verenigde Naties
 2. Enquête "[MONITOR OVER DE MOBILITEIT VAN DE BELGEN](#)" 2019
 3. Onderzoek "[Verplaatsingsgedrag](#)", 2023
 4. [Libération](#) "Data Matin", 2021 - [Trek](#)

DE UITDAGING VAN INCLUSIEVE FIETSMCHANICA

Preventie is de eerste stap om de milieu-impact van de fietsindustrie te verminderen. Dit betekent dat we de hoeveelheid geproduceerd afval moeten beperken en, in de context van de fietsindustrie, de levensduur van fietsen verlengen. Dit betekent regelmatig onderhoud en de juiste reparaties. Een goed onderhouden fiets is ook een goede kandidaat om een tweede leven te leiden als tweedehandsfiets.

Om aan deze behoefte te voldoen, hebben we een inclusieve mecanicienservice opgezet, wat betekent dat we alle soorten fietsen kunnen repareren, ongeacht merk of leeftijd. Het is een openbare dienst die helaas niet winstgevend blijkt te zijn en moet worden ondersteund met overheids-geld.

Daarom blijven we het publiek bewust maken van dit probleem. Tegelijk ontwikkelen we een socioprofessioneel integratieprogramma waarmee we een deel van de kosten van de activiteit voor onze rekening kunnen nemen, terwijl we de deelnemers een hoogwaardige opleiding in fietsmechanica aanbieden. Dit doen we vandaag al in Luik en we overwegen om het uit te breiden naar onze andere vestigingen. Daarnaast ontwikkelen we een reeks basisopleidingen in fietsmechanica voor particulieren en lanceren we een semiprofessionele opleiding die bedoeld is om initiatieven van lokale overheden te ondersteunen. Dit gebeurt in eerste instantie in Wallonië.

2. EEN BONDGENOOT VOOR SOCIALE RECHTVAARDIGHEID

De fiets biedt een **alternatieve vorm van mobiliteit die voor iedereen toegankelijk is**. Door de fiets te promoten, helpen we de ongelijkheid in de toegang tot mobiliteit te verminderen (Duurzame Ontwikkelingsdoelstelling [10 - Verminderde ongelijkheden](#)). De fiets blijft een betaalbaar vervoermiddel, dat weinig continue financiële investeringen vereist, waardoor het toegankelijk is voor de bredere bevolking.

Op dit moment is de fiets echter nog geen oplossing die door alle bevolkingsgroepen wordt overwogen. Verschillende onderzoeken in Brussel⁵ tonen aan dat mensen met hoge inkomens, hoger opgeleiden en mannen oververtegenwoordigd zijn.

Hier zijn verschillende redenen voor: de betaalbaarheid van fietsen, huisvesting (een gebrek aan ruimte of een plek om de fiets te stallen) en territoriale ongelijkheden op het gebied van infrastructuur. Er wordt ook onvoldoende aandacht besteed aan de fiets in de sociale en culturele representatie van minder bevoorrechte bevolkingsgroepen. De fiets wordt nog steeds sterk geassocieerd met de kinderjaren of armoede, in tegenstelling tot de auto, die in de collectieve verbeelding vaak wordt gekoppeld aan sociaal succes.

Toch toont het project Vélo Solidaire, waarin we samenwerken met de Brusselse verenigingen Cyclo en Les Ateliers de la rue Voot, de voordelen van meer fietsers in gezinnen met lage sociaaleconomische indicatoren. Onze begeleiding wordt uitgevoerd in samenwerking met verenigingen die al met deze doelgroep werken (zie 2.1.22 – Nieuwe fietsers - volwassenen op de fiets) en trekt een overwegend vrouwelijke publiek aan. Onze

partners benoemen als positieve effecten van dit programma in de eerste plaats een verhoogd zelfvertrouwen, de positieve invloed op de lichamelijke en geestelijke gezondheid en natuurlijk de verandering in mobiliteit, een **bron van emancipatie**⁶. De deelnemers spreken van een gevoel van vrijheid dat ze krijgen eens ze het fietsen onder de knie krijgen, het gemak dat ze niet langer afhankelijk zijn van het openbaar vervoer, en de kans op sociale re-integratie die hun deelname aan het project bood.

Via onze inclusieve aanpak (zie hoofdstuk 3 - Inclusiviteit als kern van onze bezorgdheid) zetten we ons in om sociale ongelijkheden te verminderen door oplossingen te ontwikkelen voor alle lagen van de bevolking, ongeacht hun economische, sociale of culturele realiteit.

Zo willen we in de komende jaren bijdragen aan de **ontwikkeling van een betaalbaar fietsaanbod** (tweedehands, fietsbibliotheken, deelfietsen, aankoopstimulansen, enz.), maar ook aan de vermindering van territoriale ongelijkheden, met bijzondere aandacht voor de behoeften van gezinnen en de vele beperkingen waarmee ze kampen als ze hun kinderen of spullen willen vervoeren of zelfs meerdere bestemmingen willen combineren. Dit is ook het onderwerp van de thematische studie die ons onderzoeksbureau in september 2023 publiceerde, getiteld "Welke rol speelt de fiets bij verplaatsingen met het gezin in Brussel?" (zie ook 2.1.2. Nieuwe fietsers: volwassenen op de fiets krijgen)

5. Pro Velo, Fietsobservatorium in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, 2023 – Onderzoek "Verplaatsingsgedrag", 2023

6. Pro Velo, Studie: "Vrouwen op de fiets in Brussel", 2019

Focus

TERRITORIALE ONGELIJKHEDEN, STEDELIJKE, VOORSTEDELIJKE EN LANDELIJKE GEBIEDEN

Terwijl het fietsbeleid in sommige grote Belgische steden steeds prominenter aanwezig is, hinken plattelandsgebieden nog steeds achterop, met gebieden die grotendeels afhankelijk zijn van de auto bij gebrek aan alternatieven en efficiënte, veilige infrastructuur. Hoewel de gemiddelde reisafstand in Wallonië langer lijkt dan in het Brussels Gewest, stelden we in 2017 vast dat 61,4% van de Waalse bevolking op minder dan 3,5 km van een treinstation woonde⁷.

Er moeten nog andere hefboomen worden ingezet, zoals **een fietscultuur verspreiden** onder het grote publiek en hun verkozen vertegenwoordigers, **multi-modale oplossingen** promoten, d.w.z. de fiets combineren met het openbare vervoer en in het bijzonder met het spoornet, en het bestaande toeristische netwerk en de bewegwijzerde routes **optimaal benutten**: EuroVelo, RAVeL en fietsknooppunten.

Om Wallonië te helpen bij de uitvoering van het Waalse Fietsplan (het Gewest wil het aandeel van de fiets in de modal split verhogen tot 5% in 2030), ontwikkelen we een **programma voor "ambulante" ondersteuning voor landelijke en semi-landelijke gemeenten**.

Het project "Pro Velo Mobile", dat wordt uitgevoerd in samenwerking met de lokale overheden en lokale spelers die al betrokken zijn, wordt gefinancierd door Wallonië. In eerste instantie werken we samen met onze partners om het potentieel voor fietsen in het gebied en mogelijke verbeterpunten in kaart te brengen. Vervolgens werken we samen aan een actieprogramma dat rekening houdt met evenementen en activiteiten die al op de lokale agenda staan. Tegelijk bieden we ondersteuning aan lokale spelers om in te spelen op het opgebouwde momentum.

⁷ IWEPS - "[Metingen van de geografische toegankelijkheid van het Waalse grondgebied volgens verschillende transportmiddelen](#)".

3. EEN BONDGENOOT IN DE ONTWIKKELING VAN DE SOCIALE EN CIRCULAIRE ECONOMIE

Door mensen aan te moedigen om op de fiets te springen, ondersteunen we **lokale tewerkstelling** die verband houdt met het onderhoud, de reparatie, verkoop en verhuur van fietsen.

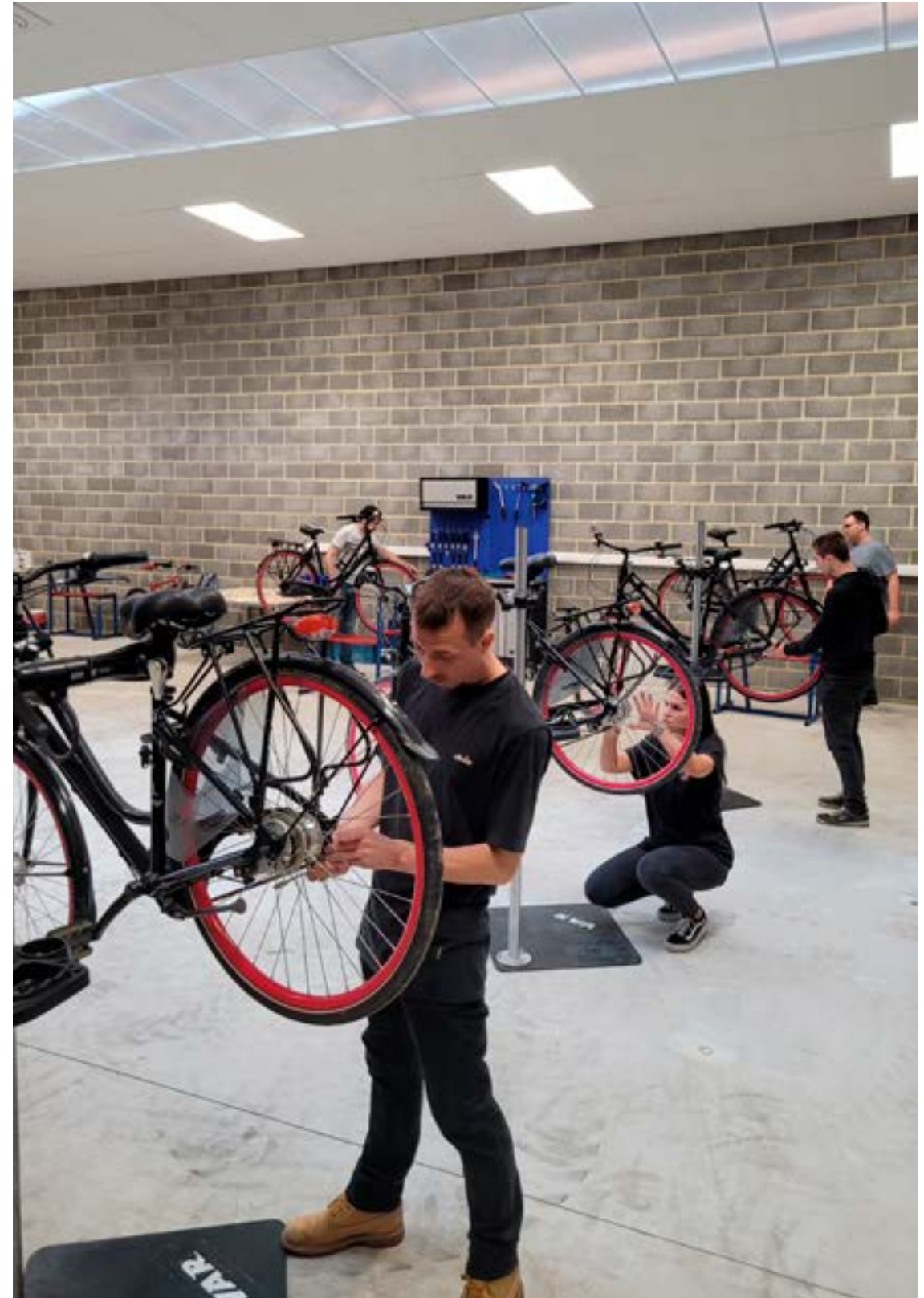
Zoals uitgelegd in het gedeelte over milieukwesties eerder in dit verslag, maken onze acties deel uit van een circulaire economie en bevorderen ze verantwoorde consumptie. In 2023 bijvoorbeeld zal Pro Velo Luik (de vestiging van waaruit we deze aanpak het meest concreet testen) de eerste 'made in Liège' gravelfietsmodellen van het merk Huflå verwelkomen, die in Luik worden gemonteerd met een lokaal vervaardigd frame. Verschillende van onze vestigingen bieden ook fietsaccessoires van C-Pouki aan, gemaakt in Luik.

Onze activiteiten op het gebied van mechanica en fietsverkoop zijn gestoeld op een inclusieve benadering van economische ontwikkeling.

Onze projecten bevorderen de sociale en professionele re-integratie van mensen die van de arbeidsmarkt zijn afgedwaald. We zijn erkend door IFAPME in Bergen, Brussel, Luik en Namen, en dit jaar lanceerden we in Luik, in samenwerking met CISP Step-Métier, een socioprofessioneel integratieprogramma rond fietsmechanica (zie hoofdstuk 2 - Je fiets onderhouden).

Deze innovatieve aanpak verkent het potentieel van **een meer veerkrachtige en egalitaire economie** en leverde ons dit jaar een nominatie op voor de Waalse Prijs voor Sociale Economie. Deze nominatie moedigt ons aan om door te gaan met het verkennen van de mogelijkheden.

In onze aanpak richten we ons ook op de **promotie van het fietstoerisme** in België, wat dan weer bijdraagt aan aanzienlijke economische opportuniteiten. We spelen een centrale rol in het promoten van fietsroutes, thematische fietstochten en toeristische diensten in België, maar ook door te netwerken bij spelers in de sector in de drie Gewesten, waardoor we de **lokale economie stimuleren** dankzij de groei van verantwoord toerisme (zie hoofdstuk 3 - een netwerk dat zich uitbreidt en verankert).

Focus

SAMENWERKING MET FIETSENWINKELS

In een recent marktonderzoek⁸ gaf 43% van de consumenten aan dat ze het liefst een fiets kopen bij een fietshandelaar (tegenover 29% in een sportwinkel en 21% online). Vooral bij duurdere aankopen (elektrische fietsen bijvoorbeeld) willen consumenten een vertrouwensrelatie opbouwen met de verkoper en zeker zijn van de kwaliteit van de service.

Via onze website en de verspreiding van onze handige tips moedigen we onze doelgroepen aan om advies in te winnen en aankopen te doen bij hun lokale fietsenwinkels. In onze vestigingen houden onze onthaalmedewerkers een lijst bij van bestaande fietsenwinkels in de buurt, zodat ze bezoekers indien nodig kunnen doorverwijzen naar de dichtstbijzijnde winkel. Daarnaast organiseren we samen met sommige fietsenwinkels bewustwordingsevenementen, waarbij mensen verschillende soorten fietsen kunnen testen en nieuwe modellen kunnen ontdekken. Dit jaar hebben we bijvoorbeeld in Namen deelgenomen aan het event "Morning Rush", gericht op gezinnen, waarbij we hebben ingezet op communicatie en een aantal activiteiten ter plaatse hebben verzorgd. In Luik sloegen een fietsenwinkel en Pro Velo Luik de handen ineen voor "Test Day", waarbij meer dan 200 fietsen beschikbaar werden gesteld aan de Luikenaren voor een "levensgrote" test in maart.

8. [Traxio-marktonderzoek](#), 2024

4. EEN BONDGENOOT VOOR DE VOLKSGEZONDHEID

Fietsen promoten betekent ook meer fysieke activiteit aanmoedigen om de **effecten van een zittende levensstijl tegen te gaan** (*Duurzame Ontwikkelingsdoelstelling 3 - Een goede gezondheid en welzijn*). Een WHO-studie toont aan dat 36% van de Belgische volwassenen niet meer aan de aanbevolen hoeveelheid lichaamsbeweging komt⁹. De voordelen van fietsen zijn legio, zoals de cardiovasculaire conditie verbeteren, de spieren versterken en een gezond gewicht behouden.

Bovendien is fietsen, net als elke fysieke activiteit, goed om de stress wat te minderen, wat ons **mentale welzijn ten goede** komt. De voordelen zijn legio en diverse onderzoeken tonen aan dat werknemers die naar het werk fietsen minder vaak afwezig zijn dan hun niet-fietsende collega's en dat ze ook productiever zijn.

Door volop in te zetten op **preventie bij kinderen**, in het bijzonder via onze activiteiten in scholen (zie hoofdstuk 2.1.1 Nieuwe fietsers: begeleiding voor kinderen en tieners), willen we hen goede, gezonde en duurzame gewoontes aanleren. Fietsen is een eenvoudige oplossing die voor de meeste mensen toegankelijk is om ziekten te bestrijden die te wijten zijn aan een zittende levensstijl.

Bovendien helpt fietsen (minder files) ook de **luchtkwaliteit te verbeteren**, een belangrijke oorzaak van ziekten en vroegtijdige sterfgevallen. In België is het wegverkeer verantwoordelijk voor 2/3 van de luchtvervuiling (in het bijzonder fijnstof en stikstofdioxide) en het aantal vroegtijdige sterfgevallen door deze vervuiling wordt geschat op bijna 9.000 per jaar. Dit jaar hebben we meegewerkt aan twee initiatieven om de luchtkwaliteit in het Brussels Gewest te meten. Als onderdeel van het **Cairgo Bike-project** (zie Hoofdstuk 2 - Focus: oplossingen voor gezinnen) werden deelnemers uitgerust met een apparaat om zwarte koolstof te meten. We zijn ook ambassadeurs voor een NO₂-meetpunt als onderdeel van het **ExpAIR**-initiatief van BRAL, gesteund door Leefmilieu Brussel.

Minder wegverkeer betekent ook minder geluidsoverlast (een bron van stress), minder ongelukken, meer groene ruimtes en ontmoetingsplaatsen in steden. Dit zijn allemaal voordelen die onze steden aangenamer en veiliger maken en het collectieve welzijn bevorderen.

Tot slot zetten we ons niet alleen in om de infrastructuur te verbeteren die nodig is om de verkeersveiligheid te vergroten, maar ook om verantwoordelijk gedrag en wederzijds respect tussen verschillende weggebruikers te bevorderen door middel van educatieve en bewustmakingsprogramma's, om het **risico op ongevallen te verkleinen**.

Focus

VERKEERSVEILIGHEID

We lanceren talloze activiteiten (sensibilisering en opleiding - zie hoofdstuk 2 - vertrouwen en autonomie winnen) om de verkeersveiligheid en de **harmonie tussen weggebruikers** te verbeteren.

In 2023 werd Pro Velo, in het kader van een subsidieovereenkomst die zestien jaar geleden werd opgestart met de FOD Justitie en het FWB, partner van de Justitiehuisen als OAGM (Omkadering Alternatieve Gerechtelijke Maatregelen). Onze missie is om **mensen te begeleiden die veroordeeld zijn tot een taakstraf** na een vonnis van een politierechtbank voor een verkeersovertreding.

Via diverse acties doen ze ervaring op met de fiets en beleven ze zelf de realiteit van zwakke gebruikers, bijvoorbeeld door leerlingen te begeleiden op uitstapjes op de fiets. In 2023 hebben we 120 dossiers opgevolgd en meer dan 80 overtreeders op het terrein begeleid.

Er gaat immers niets boven **een leven-sechte situatie** om je een beter inzicht te geven in de realiteit van andere weggebruikers. Het was op basis van dit principe dat we dit jaar 80 **MIVB**-instructeurs uitnodigden om op de fiets te stappen en een opleidingsprogramma opstelden voor de meer dan **600 nieuwe chauffeurs en conducteurs die elk jaar** door de Brusselse vervoersmaatschappij worden opgeleid (*zie ook deel 2 - vertrouwen en autonomie winnen*).

Deel 2

PRO VELO, JE BONDGENOOT OP DE WEG

IN 2023

PRO VELO, JOUW FIETSPARTNER

1

FIETSER WORDEN

SENSIBILISERING

COMMUNICATIE

+ **34 000** abonnees op FB
+ **324 000** bezoekers op de website

INFO EN ADVIES

+ **56 000** bezoekers in onze 6 vestigingen
Brussel, Gembloux, Luik, Bergen, Namen, Ottignies-Louvain-la-Neuve

EVENEMENTEN

NIEUWE FIETSER BEGELEIDEN

+ **300** beginnende volwassenen opgeleid in het kader van Vélo Solidaire

+ **17 000** leerlingen opgeleid in scholen

2

BLIJVEN FIETSEN

FIETSOPLEIDINGEN EN -TESTS

+ **400** deelnemers aan Bike Experience

447 gezinnen hebben gratis een bakfiets getest,
35% van de deelnemers kocht een bakfiets binnen de 6 maanden na de test

+ **57** bedrijven hebben de fiets gestest voor dienstverplaatsingen
80% van de deelnemers wil blijven fietsen na de test

DIENSTEN VOOR FIETSER

+ **7 660** reparaties uitgevoerd
4 680 fietsen verhuurd

EuroVelo 5 in België verkozen tot "fietsroute van het jaar"

FIETSREIZEN

3

NATUURLIJKE INTEGRATIE IN HET SOCIALE EN TERRITORIALE WEEFSEL

SPIN-OFFS

Ondersteuning van burgers en lokale spelers

AUTONOMIE

Opleidingen voor fietsbegeleiders en -instructeurs
Semiprofessionele opleiding fietsmechanica

”

Wat ongelooflijk belangrijk is voor ons? Fietsers begeleiden tijdens hun hele fietservaring, van hun eerste draai aan het stuur als kind of volwassene tot volledige autonomie op hun dagelijkse ritten. Beginnende fietsers of ervaren rotten, het maakt niet uit, bij ons zullen ze altijd een dienst of activiteit vinden om hen een duwtje in de rug te geven.

Daarom ontwikkelen we projecten op maat voor kinderen, tieners en volwassenen. We bieden levenslange ondersteuning die zich aanpast aan hun realiteit."

2.1. 2.1. FIETSER WORDEN

Nieuwe fietsers

Begeleiding voor kinderen en tieners

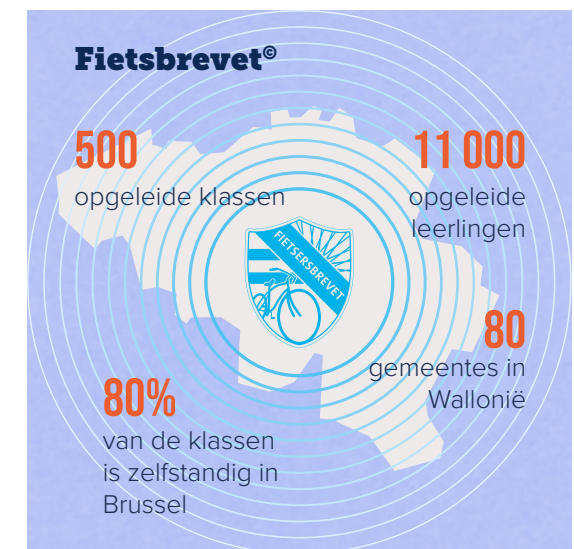
Onze **begeleiding voor scholen** maakt deel uit van een samenhangend educatief continuüm van basis- tot secundair onderwijs, tot en met de opleiding van instructeurs en begeleiders.

Leren fietsen is een stimulerende fase voor kinderen, zowel wat betreft motorische vaardigheden als emotionele ontwikkeling. Kinderen ontwikkelen niet alleen een nieuwe vorm van **autonomie** om zich te verplaatsen, maar ook vaardigheden en een sterk gevoel van **zelfvertrouwen**. Door op jonge leeftijd goede, solide vaardigheden te leren, zullen kinderen geneigd zijn te blijven fietsen als ze groot zijn, of er in ieder geval een positief beeld van hebben.

Pro Velo biedt opleidingen aan voor kinderen (vanaf zes jaar) die willen leren fietsen: deze worden "Je me lance" genoemd en worden gegeven in al onze vestigingen in Wallonië.

Maar het merendeel van onze opleidingen wordt gegeven in scholen, in het vijfde en zesde leerjaar. In Wallonië en Brussel leert het **Fietsbrevet** de leerlingen de basisprincipes aan om in het verkeer te fietsen. Door vaardigheden aan te leren, zoals anticiperen op risico's, de verkeersregels, voorrang te respecteren, goed gedrag op de weg en beleefdheidsregels, worden kinderen geleidelijk zelfstandiger en verantwoordelijker op de fiets. De samenwerking met scholen en lokale spelers vormt de basis van de kwaliteit van het Brevet en is essentieel voor de duurzaamheid van het project in de lokale gemeenschap.

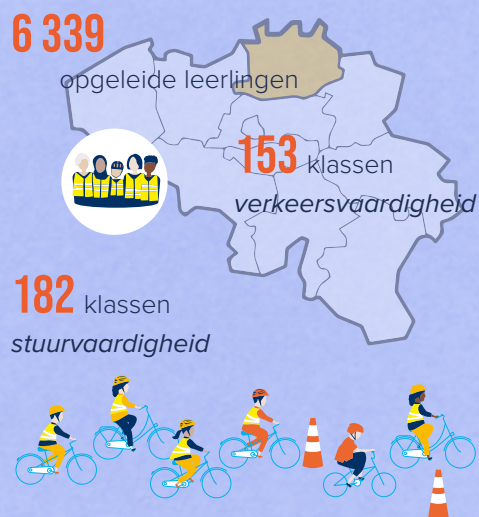
Tegen 2023 zal **80% van de deelnemende klassen autonoom zijn in Brussel**: we trainen de instructeurs in de methodologie van het Fietsbrevet zodat ze na drie jaar een deel van de opleiding zelfstandig aan leerlingen kunnen geven.

Met de steun van de Stad Antwerpen bieden we in Antwerpen ook twee soorten schoolopleidingen aan. De activiteit "Stuurvaardigheid" richt zich tot kinderen van het 3de en 4de leerjaar van de lagere school en is bedoeld om hen te leren fietsen en essentiële manoeuvres uit te voeren in een afgeschermd zone waar verkeerssituaties worden nagebootst.

Het doel van de "Fietsklas Verkeersvaardigheid" daarentegen is om kinderen in het 6e jaar van de basisschool veilig te leren rijden onder begeleiding in het echte verkeer. Onze instructeurs volgen het educatieve stappenplan van Pro Velo en gebruiken de informatiefiches van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV), dat ernaar streeft dat alle kinderen in Vlaanderen aan het einde van de zesde klas kunnen fietsen.

Fietsklas in Antwerpen

Naast het aanleren van vaardigheden zijn onze projecten in samenwerking met scholen erop gericht **om uitstapjes in schoolcontext te stimuleren**, zoals woon-schoolritten, schoolexcursies en buitenschoolse activiteiten. We ontwikkelen gepersonaliseerde projecten en stellen samen met scholen een realistische **modal shift**-doelstelling vast op basis van een diagnose die rekening houdt met de infrastructuur in en rond de school, de mobiliteitsgewoonten van leerlingen en personeel en bestaande activiteiten.

Zo ontstond in 2017 het **REVe**-project (Réseau des Écoliers à Vélo) met de steun van de provincie Waals-Brabant. Deze opleiding stelt leerlingen uit het vijfde en zesde leerjaar en hun leerkrachten in staat om met de hulp van onze instructeurs **een netwerk van veilige routes naar school uit te stippelen**.

REVe*-project

*REVe = le Réseau des Écoliers à Vélo.

Met het schoolproject "Défis Vélo" voor middelbare scholen en het schoolproject "Objectif Vélo" voor basisscholen willen we het debat rond mobiliteit stimuleren en ervoor zorgen dat de fiets wordt gebruikt naar en binnen de school. Dit doen we aan de hand van verschillende spelletjes en uitdagingen.

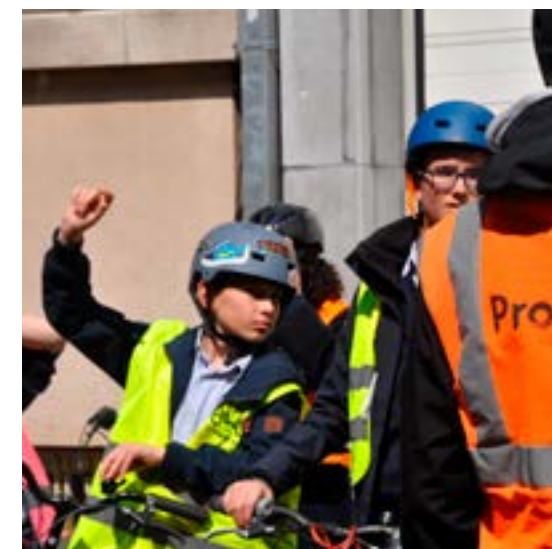
Maar een echte modal shift is alleen mogelijk als de **mensen om de leerlingen heen, zowel op school als thuis, ook voor deze aanpak kiezen.**

Zodra alle betrokkenen op de hoogte zijn gebracht van het project, kunnen er duurzame activiteiten worden opgezet: bijvoorbeeld, voor buitenactiviteiten tijdens schooltijd, fietsritten organiseren zodat kinderen naar

het zwembad of het theater kunnen fietsen. Of voor woon-schoolverplaatsingen kunnen ouders de "**vélobus**" organiseren, d.w.z. een groep leerlingen die langs dezelfde route naar school fietsen. Een opgeleide begeleider brengt de kinderen naar school langs een route en tijdschema die vooraf zijn vastgesteld door iedereen die is betrokken bij de vélobus. We kunnen op alle niveaus betrokken zijn bij het opzetten van het systeem: het proces opstarten met de contactpersoon van de school, de routes valideren, leerlingen opleiden, ouders opleiden, enz.

De uitdaging voor de komende jaren is om deze brug te slaan tussen het project dat binnen de school wordt uitgevoerd en de betrokkenen (ouders, leerkrachten, andere lokale spelers, lokale GRACQ-medewerkers, enz.) die op hun beurt het proces vooruit kunnen helpen. De rol van onze instructeurs evolueert: naast opleidingen geven, treden ze ook op als echte adviseurs in fietsmobiliteit voor lokale overheden en scholen.

Focus

ONZE KNOWHOW

VERSPREIDEN

Tegen 2030 wil het Waalse Gewest dat 50% meer scholen worden opgeleid voor het Fietsbrevet. Om aan deze vraag te voldoen, hebben we in 2022 de mogelijkheid geanalyseerd om andere spelers op te leiden die het Brevet zouden kunnen uitdelen.

In 2023 maakte het Waalse Gewest een budget vrij zodat we een proefproject konden uitvoeren in Henegouwen. Mobilesem was de ideale kandidaat vanwege zijn ervaring en kennis van het terrein. Na een opleiding in onze methodologie heeft de instructeur van Mobilesem een observatieperiode op het terrein doorlopen in het gezelschap van een ervaren Pro Velo-instructeur, om vanaf het begin van het schooljaar 2023-2024 autonoom het Fietsbrevet te kunnen uitreiken. De missie van Mobilesem is om tegen het einde van het schooljaar 2024 30 klassen op te leiden voor het Fietsbrevet. Aan het einde van de test zullen we samen met het Gewest beoordelen of het initiatief moet worden uitgebreid naar een groter gebied.

Er wordt een soortgelijk project bestudeerd in Brussel voor 2024. Over het algemeen specialiseren we ons steeds meer in **het opleiden van instructeurs**, zodat we onze methodologie en expertise kunnen doorgeven aan de estafettepartners in de verenigingen en organisaties waarmee we samenwerken.

Nieuwe fietsers

Volwassenen op de fiets krijgen

A. SENSIBILISERING

Om het aantal fietsers op onze wegen te verhogen, is de eerste stap **volwassenen bewustmaken van de voordelen van fietsen**. Onze communicatie-, toerisme- en eventafdelingen ontwikkelen sensibiliseringscampagnes en events die het publiek warm maken voor de fiets en hen ertoe aanzetten om op de fiets te springen.

Dit jaar hebben we **onze partnerschappen met culturele spelers** verder ontwikkeld om een **nieuw publiek te bereiken**. We hebben bijvoorbeeld bezoekers van het **Anima Festival** (dat in 2023 meer dan 30.000 bezoekers heeft ontvangen) aangemoedigd om met de fiets naar het festival te trekken. Op het festival hadden we een fietstocht georganiseerd, alsook een avond met filmvertoningen van animatiefilms met de fiets in de hoofdrol gevolgd door een conferentie, en zelfs een fietsparking. We hebben ook fietsroutes naar het **LaSemo Festival** uitgestippeld en een fietsparade voor festivalgangers georganiseerd die vertrekt vanaf het station Brussel-Zuid.

Onze acht "Bike Talk"-avonden, bestaande uit een filmvertoning en een debat over fietsen, georganiseerd in samenwerking met lokale bioscopen, waren ook bedoeld om mensen aan te sporen om op de fiets te springen. Het hoogtepunt van het programma was de avant-première in verschillende Belgische steden van de documentaire "Les Roues de l'Avenir", waarbij een van de regisseurs aanwezig was.

Met evenementen zoals onze **gegidste fietstochten** en **Vollenbike**, georganiseerd met de steun van zeven Brusselse gemeenten, willen we de fiets ook aan een positief en aantrekkelijk imago helpen.

Bike Talks

8 films en **450** toeschouwers in Brussel

350 toeschouwers in Antwerpen en Wallonië

Gegidste fietstochten

227 fietstochten

2 570 deelnemers

Vollenbike Challenge

26 scholen

= **235** klassen

= **5 875** leerlingen

15 636

fietsritten in 3 weken

Elke dag opnieuw helpen we fietsers met een glimlach wanneer ze onze vestigingen in België binnenwandelen (Antwerpen, Brussel, Luik, Namen, Ottignies, Bergen, Gembloers).

Onze gekwalificeerde medewerkers nemen de tijd om naar nieuwe fietsers te luisteren, hun behoeften te begrijpen en hen **de oplossing te bieden die het beste bij hun situatie past**. In 2023 hebben we een welkomstgids gemaakt voor het personeel in onze vestigingen, waarin alle actuele informatie is opgenomen. Daarnaast staat onze website ook vol met handige tips en nuttige informatie om het gemakkelijker te maken om te beginnen fietsen. In 2023 werd nieuwe content toegevoegd, met een analyse van bestaande formules zoals de kilometervergoeding, leasing, het mobiliteitsbudget, het cafetariaplan en dienstfietsen.

Om de kwaliteit van ons onthaal te verbeteren, hebben we ook een grote tevredenheidsenquête bij bezoekers gelanceerd.

In 2023 lanceerden we ook een aantal **sensibiliserings- en informatiecampagnes**. Met de steun van Brussel Mobiliteit hebben we onderzoek gevoerd naar de rol van de fiets bij verplaatsingen van gezinnen in Brussel. We verspreidden de resultaten en gaven een aantal praktische tips voor ouders.

Om zo dicht mogelijk bij ons publiek te staan, nemen we het hele jaar door deel aan beurzen en evenementen om de fiets te promoten. In 2023 namen we de organisatie op ons van het Bike for Brussels Village (het dorp van fietsverenigingen) op het fietssalon Bike Brussels, met een stand en een activiteitenprogramma gedurende drie dagen.

B. ONZE OPLEIDINGEN

Na bewustmaking komt actie. Of het nu gaat om leren fietsen, na jaren opnieuw te beginnen fietsen of zelfs angst voor het verkeer overwinnen, er zijn veel redenen waarom mensen of groepen zich inschrijven voor onze opleidingen.

Onze beginnersopleidingen, die in het vorige hoofdstuk werden genoemd, zijn ook gericht op volwassenen die willen leren fietsen. In Brussel werden tussen maart en oktober 2023 zo'n 350 beginnende volwassen opgeleid.

Om het bereik van onze steun te verbreden en fietsen voor iedereen toegankelijk te maken, werken we samen met verenigingen waarvan de begunstigen zich in een precaire sociale en economische situatie bevinden. Het project "**Vélo Solidaire**", dat wordt uitgevoerd in samenwerking met de Brusselse verenigingen

Cyclo en Ateliers de la Rue Voot, biedt deelnemers een uitgebreid opleidingsprogramma dat een opgeknapte fiets een jaar lang ter beschikking stelt en de mogelijkheid biedt om deze tegen een lagere prijs te kopen (*zie ook het vorige hoofdstuk 1.1 Een bondgenoot voor sociale rechtvaardigheid*).

Sinds 2023 bieden we ook ondersteuning aan verenigingen die hun eigen onafhankelijke fietsprojecten willen opstarten.

In Wallonië loopt het project Vélo Solidaire ook volop, weliswaar in een iets andere vorm maar met hetzelfde publiek en dezelfde doelstellingen. In 2024 zullen we het concept herzien om beter te beantwoorden aan de behoeften van onze doelgroepen.

Vélo Solidaire

in Brussel

260 voltooide opleidingen

30 verenigingen

300 deelnemers

Focus

OPLOSSINGEN VOOR GEZINNEN

Gezinnen hebben specifieke behoeften op het gebied van mobiliteit: ze moeten hun kinderen naar de crèche of naar school brengen voor ze naar hun werk gaan en hetzelfde doen op de terugweg aan het eind van de dag, misschien met wat boodschappen erbij. Volgens een onderzoek van de Ligue des familles maken acht op de tien ouders gecombineerde verplaatsingen en zouden 7 van de 10 bereid zijn om meer te fietsen als de veiligheid en het aantal fietspaden zou verbeteren¹¹.

Het doel van onze deelname aan het Europese Cairgo Bike-project, een gratis test van bakfiets of longtail gedurende twee weken, is om gezinnen oplossingen

op maat aan te bieden. Na drie jaar was 73% van de 447 ondersteunde gezinnen in 17 Brusselse gemeenten overtuigd door de bakfiets en **35% van de deelnemers kocht er een** in de zes maanden na de test.

Hoewel de resultaten van de modal shift uitstekend zijn, blijft de aankoop van een bakfiets een investering die voorbehouden is aan de meest welgestelde lagen van de bevolking. Om **meer gezinnen te bereiken**, willen we de komende jaren een project ontwikkelen dat zich blijft richten op "levensgrote" tests van oplossingen die nog steeds zijn afgestemd op de behoeften van gezinnen met kinderen, maar die betaalbaarder zijn.

11. <https://liquesdesfamilles.be/storage/18834/2019-12-20-etude-mobilite-des-parentsv3.pdf>

2.2. BLIJVEN FIETSEN: HET FIETSEN STIMULEREN

Na de eerste fase van sensibiliseren, informeren en mensen aanmoedigen om op de fiets te springen, komt de tweede fase: hen ondersteunen om regelmatig te fietsen en zelfstandig hun dagelijkse verplaatsingen te doen met de fiets.

Een fiets voor elk budget

Een van de belangrijkste doelstellingen van ons programma is om de fiets **betaalbaarder** te maken, met andere woorden om ervoor te zorgen dat iedereen toegang heeft tot een fiets in goede staat.

Daarom bieden we verschillende **huurformules** aan: verhuur op korte, middellange en lange termijn, met verschillende soorten fietsen (klassiek, elektrisch, opvouwbaar, enz.) en verschillende prijsniveaus. Vanuit al onze vestigingen in Wallonië bieden we, in samenwerking met lokale overheden, **huurvlotten op lange termijn aan tegen zeer democratische prijzen:** vanaf € 80 per jaar voor een klassieke fiets. Deze diensten worden financieel ondersteund door de steden Bergen, Luik, Ottignies, Gemblours en Namen.

In sommige steden vult een **"test"**-programma het huuraanbod aan met persoonlijke ondersteuning (opleiding, advies en uitrusting) tijdens de testperiode van twee maanden.

Voor wie materiaal of een fiets wil kopen, hebben we ook een **ruim aanbod** aan producten, zoals sloten, fietstassen, verlichting, nieuwe klassieke en elektrische fietsen, maar ook **tweedehandsfietsen** op onze fietsbeurzen en stockverkoop van huurfietsen. Dankzij het project Vélo Solidaire, dat in het vorige hoofdstuk (Fietser worden) werd genoemd, kunnen deelnemers in Brussel een opgeknapte fiets kopen voor slechts 25 euro na een huurperiode van een jaar. Het is een inclusieve aanpak die we ook in Wallonië verder willen ontwikkelen.

Service

Pro Velo **Nieuwsbrieven:**
meer dan **23800** abonnees

4 687 verhueringen
(3.636 korte termijn verhuur,
1.051 lange termijn)

7661 reparaties

LOCATION DE VÉLO

60€ MOIS
Vélos électriques

SI T'ES VÉLO

PLUS D'INFOS

Pro Velo

MONS

In overeenstemming met onze aanpak van de sociale economie (*zie ook hoofdstuk 1*), wordt de winst uit de verkoop in onze winkels opnieuw geïnvesteerd in ons sociale project: de levenskwaliteit helpen verbeteren door de overstap naar de fiets te vergemakkelijken. Kortom, kopen bij Pro Velo betekent dat je de promotie van de fiets in België steunt.

Onze onthaalmedewerkers kunnen onze bezoekers ook informeren over de beschikbare **aankooppremies** in Wallonië en Brussel, zoals de Brussel'Air-premie, die onder andere op voorwaarde dat je afstand doet van je auto, een budget voorziet om fietsmateriaal te kopen bij Pro Velo Brussel of deel te nemen aan een opleiding om veilig in het verkeer te fietsen. Op Waals niveau is er een subsidie voor de aankoop van fietsen voor particulieren en bedrijven.

Je fiets onderhouden

Om je fietservaring leuk te houden is het essentieel om je fiets minstens één keer per jaar te laten onderhouden! Onze fietsateliers in Brussel en Wallonië herstellen en onderhouden duizenden fietsen per jaar. In Wallonië doen onze vestigingen in Luik, Namen, Gembloers, Bergen en Ottignies dienst als **NMBS-fietspunten** om mensen aan te moedigen de fiets te combineren met het openbare vervoer. Deze fietspunten bieden pendelaars een snelle reparatiedienst.

Om te voldoen aan de groeiende vraag naar herstellingen, omwille van het toenemende aantal fietsers op onze wegen, investeren we steeds meer in de **opleiding van nieuwe mecaniciens bij Pro Velo** (*zie ook Hoofdstuk 1 - Focus: de uitdaging van inclusieve fietsmechanica*). In 2023 wordt Namen onze vierde vestiging die door IFAPME de goedkeuring krijgt om stagiairs op te leiden als onderdeel van hun opleiding tot fietshandelaar. Dit is een kans voor onze mecaniciens om hun vaardigheden en de kneepjes van het vak door te geven.

In Luik zijn we nog een stap verder gegaan door dit jaar in samenwerking met Step Métiers (een centrum voor socioprofessionele integratie in Luik) **een nieuwe opleiding tot fietsmecaniciens voor werkzoekenden te ontwikkelen**. De eerste stagiairs zijn in april met hun opleiding begonnen. Gedurende vier en een halve maand zullen ze kunnen rekenen op de expertise van Pro Velo op het gebied van technische en mechanische vaardigheden en van de psychosociale ondersteuning van Step Métiers.

"Ik heb ervoor gekozen om mijn stage bij Pro Velo te doen vanwege de manier waarop zij mensen aanmoedigen om te fietsen, maar ook vanwege hun mechanische expertise. Ik wist dat de herstellingen heel gevarieerd zouden zijn (verschillende soorten fietsen), wat belangrijk voor me was. Deze stage bevestigde mijn besluit om als fietsmecanicien aan de slag te gaan en mijn ideeën voor toekomstige projecten zijn nog steeds dezelfde."

Getuigenis van Simon, IFAPME-stagiair in Namen

Zelfvertrouwen en autonomie winnen

"Een fantastische ervaring. Ik vond het geweldig! De vriendelijkheid van de instructeurs, het onthaal, de opleiding, de gemoedelijke sfeer... alles maakt van Bike Experience een geweldige organisatie die zich inzet voor het welzijn van burgers van alle leeftijden, gezondheid, het klimaat en een betere levenskwaliteit."

Khadidja voor Bike Experience.

Vidéo de promotion des formations « Ma Ville à Vélo »

Fietsen betekent dat je niet meer afhankelijk bent van de auto en individuele vrijheid verwerft, op voorwaarde dat je volledig zelfstandig bent. Zoals we hebben gezien, worden nieuwe fietsers door onze begeleidingsprogramma's bewust gemaakt van de problemen, worden ze geïnformeerd, krijgen ze een fiets ter beschikking en de mogelijkheid om die te laten herstellen. Het doel is vervolgens om hen autonomer te maken en vooral hun vermogen aan te scherpen om **veilig in het verkeer te fietsen** en **kleine dagelijkse herstellingen** uit te voeren.

Bike Experience en de opleiding "**Ma Ville à Vélo**" in Wallonië blijven uitstekende oplossingen om op een vertrouwde manier met de fiets in het verkeer te rijden, je directe omgeving beter te leren kennen en meer zelfvertrouwen te krijgen. In Brussel waren de deelnemers overtuigd dankzij het korte format van één avond, de gemoedelijke sfeer en het feit dat het gratis is. Zij zijn erg enthousiast over het project.

Bike Experience in Brussel :

16 evenementen

400 deelnemers

74 % van de deelnemers zegt klaar te zijn om alleen of onder begeleiding van een coach in het verkeer te fietsen.

"Ma ville à vélo" in Wallonië :

37 fietstochten in 2023

Je omgeving kennen betekent ook **omgaan met de realiteit van andere weggebruikers**. Voetgangers, automobilisten, bus- en trambestuurders, fietsers: we willen ons allemaal veilig en vreedzaam verplaatsen. Om spanningen te verminderen en vooroordelen te ontkrachten, ging ons project Switch a roue dit jaar **op pad met de MIVB**. Het doel was om buschauffeurs, tramconducteurs en fietsers bewust te maken van de noodzaak om beter samen te werken, door **samen een intern opleidingsprogramma op te zetten**. Tijdens zes bijeenkomsten onder leiding van Pro Velo kon iedereen in elkaars schoenen stappen: chauffeurs en conducteurs van de MIVB door in het verkeer te fietsen en fietsers door met een bus te manoeuvreren op het oefenterrein. Op basis van deze ervaring en het daaropvolgende debat hebben de MIVB- en Pro Velo-instructeurs samen opleidingsmateriaal (inclusief instructievideo's) ontwikkeld om de opleiding van de twee partners aan leerling-chauffeurs en nieuwe fietsers te verbeteren.

TV-reportage (bx1) over het project "Switch a roue"

Je op je gemak voelen in het verkeer is een grote stap op weg naar autonomie, maar je moet nog steeds weten hoe je moet omgaan met de kleine mechanische defecten die kunnen optreden. We geven regelmatig **opleidingen om je de basics van fietsmechanica bij te brengen**: hoe je je remmen afstelt, olie bijvult, een lekke band repareert - al die kleine dingen die ervoor zorgen dat je fiets langer meegaat.

Naast onze opleidingen geven we **veel advies op onze websites en sociale netwerken** om nieuwe fietsers te helpen zich vertrouwd te maken met hun fiets. Bescherming tegen diefstal, vergelijking van apps om fietsroutes uit te stippelen, handige tips om kinderen te vervoeren op de fiets... dit zijn slechts enkele van de onderwerpen die worden behandeld in onze rubriek "Tips" en die het onderwerp waren van **sensibiliseringscampagnes** in 2023.

En voor fietsers die dat willen, sturen we maandelijks een **nieuwsbrief** naar onze abonnees in Brussel en Wallonië, per vestiging. Daarin vertellen we over fietsnieuws uit de regio, events en diensten van Pro Velo, en seizoensgebonden tips (fietsen in de sneeuw, fietsreizen in de zomer, enz.)

Opleidingen

Opleidingen fietsmechanica

304 deelnemers

SPI-opleiding in Luik:

2 opleidingsessies met **12 nieuwe werknemers**.

Het bedrijf, een ideale omgeving om modal shift te stimuleren

Fietsen wordt steeds populairder om naar het werk te gaan! Cijfers uit 2023 van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer tonen een **explosieve stijging in België**, met een stijging van 80% van de woon-werkverplaatsingen met de fiets sinds 2005. Meer dan 14% van de Belgen kiest voor een gewone of elektrische fiets om naar het werk te gaan. Er zijn **grote verschillen tussen de Gewesten**: in Brussel neemt 7,2% de fiets, tegenover 2,4% in Wallonië en 20,8% in Vlaanderen.

Het doel van The Bike Project, een project van Brussel Mobiliteit onder leiding van Pro Velo, is om mensen op de fiets te krijgen door een gunstige context en dynamiek te creëren voor fietsers bij Brusselse bedrijven. De ondersteuning voor deelnemers verschilt naargelang het aantal werknemers: grote bedrijven met meer dan 100 werknemers zijn verplicht om een bedrijfsvervoersplan (BVP) op te stellen, terwijl dat niet nodig is voor kleinere bedrijven met minder dan 100 werknemers.

Wel krijgen ze allemaal de mogelijkheid om een **'levensgrote' fietstest te organiseren voor werknemers** die dat willen, met een gratis leenfiets naar keuze voor hun woon-werkverplaatsingen gedurende twee tot drie weken, zodat ze zelf kunnen ervaren of fietsen een oplossing is die past bij hun dagelijkse realiteit.

"De test was meer dan overtuigend, want ik heb me een elektrische fiets aangeschaft. Ik ben heel erg blij"

Opzoek tot inzendingen video "The Bike Project"

The Bike Project

10 grote bedrijven kregen volledige individuele ondersteuning en een fietstest

249 fietsen werden getest, waarvan **66%** elektrische fietsen.

"We merkten dat er dankzij de initiatieven van Pro Velo, die ons ondersteunt in onze aanpak, een echt enthousiasme en motivatie onder het personeel is dat steeds positiever en meer aanwezig is."

Jacques D. Preventieadviseur in het ziekenhuis van Jolimont

40 kleine organisaties schreven zich in 2023 in

75 werknemers hebben fietsen getest, waarvan **61%** elektrische fietsen.

"De test was een echte openbaring. Het plezier van fietsen zonder al te veel beperkingen, dankzij de elektrische trapondersteuning."

Ons **Go vélo**-project in Wallonië, gesteund door Waals-Brabant, draait ook rond fietstesten en is een enorm succes, zowel bij de geselecteerde bedrijven als bij de werknemers van de UCLouvain.

In 2024 zal de federale projectoproep "Cycling To Work" het mogelijk maken om het project uit te breiden naar andere gebieden in Wallonië.

Go vélo

7 ritten en **79 deelnemers** (Waals-Brabant)

6 ritten en **48 deelnemers** (UC Louvain). **80%** wil blijven fietsen naar het werk.

Presentatie van Go Vélo-project

Met de fiets de horizon tegemoet rijden

Welke fiets heb ik nodig? Welk materiaal? Welke accessoires? Welke routes? Als je je eerste fietsreis plant, moet je jezelf een aantal vragen stellen. Op basis van onze expertise hebben we een schat aan **kwaliteitsvolle content** gecreëerd die het hele jaar door online te vinden is op onze website. We organiseren ook evenementen waar het grote publiek ons kan ontmoeten, alle informatie kan krijgen die ze nodig hebben en al hun vragen kunnen stellen.

Deelnemers van de **afterworks** in het teken van fietsreizen in Wallonië en de "**Bike Travel Day**" in Brussel konden kennismaken met de EuroVelo-routes, het netwerk van langeafstandsfietsroutes dat het hele Europese continent verbindt en verenigt. Daarnaast zijn we ook het Nationaal Coördinatiecentrum van EuroVelo (NECC) voor België. Als onderdeel van deze rol coördineren en beheren we de www.eurovelobelgium.be website, organiseren we één persreis per jaar in het teken van de EuroVelo's en nemen we deel aan beurzen en festivals gewijd aan fietsreizen.

Twee goede nieuwtjes voor 2023: **EuroVelo 5 in België werd verkozen tot "fietsroute van het jaar"** en onze Waalse vestigingen kregen officieel het label "Bienvenue vélo".

EuroVelo

31 000 bezoekers en **122 000** pagina's werden bekeken op de website eurovelobelgium.be, **11** nieuwsbrieven over fietstoerisme in België, **30** artikels in de pers, **1** webinar over fietstoerisme tweemaal gegeven in 2 talen.

2.3. NATUURLIJKE INTEGRATIE IN HET SOCIALE EN TERRITORIALE NETWERK

Informatie verspreiden: belangrijke institutionele partners en lokale spelers

De laatste stap: verspreiden! Met andere woorden, de groeiende integratie van fietsen in de samenleving onderhouden en ontwikkelen, niet alleen via het publiek, maar ook via de overheden en partners in het kader van onze activiteiten.

Om onze impact te maximaliseren, willen we de voorwaarden scheppen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat de fietscultuur wordt **aanvaard door het lokale en sociale netwerk**. Het doel van onze ondersteuning is om de belangrijkste institutionele, maatschappelijke en culturele partners in kaart te brengen in elk gebied die onze waarden delen en bereid zijn om de doelstellingen van het project te ondersteunen. We trainen en stellen deze spelers in staat om het momentum ook na de looptijd van het project door te zetten.

Met deze filosofie in ons achterhoofd hebben we het project **VeloLaken** in 2021 ontwikkeld om de inwoners van Laken het fietsen te laten

(her)ontdekken. Samen met drie andere fietsverenigingen (Ride Your Future, CyCLO en MolemBIKE) en gesubsidieerd door de Stad Brussel, boden we dit jaar opnieuw een gevarieerd **activiteitenprogramma** aan voor alle niveaus: fietsparades met de burens, fietstochten maken, je fiets pimpen of herstellen, deelnemen aan een opleiding, een elektrische fiets uitproberen, een groot fietsfeest organiseren of zelfs een pumtrack uitproberen. Naast deze acties hebben we de basis gelegd voor een "**Fiets Taskforce**" met lokale partners die de ambassadeurs worden voor de fietsprojecten van morgen.

In die zin hebben we in het kader van het Lokaal Mobiliteitscontract Flagey-Vijvers en zoals voorzien in het Good Move-plan, van april tot september 2023 een hele reeks activiteiten gelanceerd voor de bewoners om hun wijk op een andere manier te (her)ontdekken: feestelijke evenementen, gegendste fietstochten, opleidingen, enz. met de steun van Brussel Mobiliteit en in samenwerking met de gemeente Elsene en tal van lokale actoren.

Op vraag van het Waalse Gewest werd in 2023 een nieuw project gelanceerd in de provincies Henegouwen en Namen: **Pro Velo Mobile**. Hiermee willen we de landelijke en semi-landelijke gemeentes bewust maken van het belang van de fiets als vervoermiddel, onder meer door hen een waaier aan activiteiten aan te bieden via partners (lokale overheden en lokale spelers). Elke provincie heeft nu zijn eigen uitgeruste busje en nieuwe tools, speciaal voor Pro Velo Mobile.

Hulpmiddelen voor autonomie

Om ervoor te zorgen dat de fietsdynamiek in de regio's blijft voortleven na de projecten die met Pro Velo zijn uitgevoerd, stellen we voor om lokale partners toe te rusten, zodat zij op hun beurt zelfstandig diensten kunnen aanbieden aan fietsers en toekomstige fietsers.

Begeleiders opleiden

Als onderdeel van het Fietsbrevet leiden we groepen begeleiders op zodat ze regelmatig een deel van het traject kunnen begeleiden, ter ondersteuning van onze instructeur of alleen. Dit zijn onder andere GRACQ-vrijwilligers, gemeentepersoneel en politieagenten. We leren hen de regels en goede praktijken om groepen kinderen veilig in het verkeer te begeleiden. Het is heel erg belangrijk om lokale overheden aan te moedigen om deze samenwerking tussen verschillende afdelingen op te zetten.

Ons opleidingsaanbod voor begeleiders is ook gericht op verenigingen waarmee we projecten uitvoeren, zoals Vélo Solidaire, en die hun doelgroep zelfstandig willen blijven opleiden.

In Wallonië zijn we ook betrokken bij de opleiding van instructeurs in de hogescholen en in het kader van voortgezette beroepsopleiding (IFPC in het bijzonder).

Tot slot, zoals hierboven vermeld (zie de focus op verspreiding in 2.1.1 – Nieuwe fietsers: begeleiding voor kinderen en tieners), voeren we proefprojecten uit om derden op te leiden om het Fietsbrevet op een volledig zelfstandige manier uit te reiken.

Semiprofessionele opleidingen fietsmechanica

Op basis van de expertise van onze verantwoordelijken en mecaniciens van onze van fietsateliers hebben we dit jaar een semiprofessionele opleiding fietsmechanica ontwikkeld voor lokale overheden. Er werden vier modules van drie uur ontwikkeld die in 2023 voor het **eerst getest werden met vijf Waalse verenigingen**.

In 2024 stellen we dit project voor aan tal van verenigingen in heel Wallonië: toeristische diensten die huurfietsvloten beheren, lokale overheden met dienstfietsen en zaalbeheerders zoals Repair Cafés.

Deel 3

HET ECOSYSTEEM VAN PRO VELO

Een ecosysteem, in metaforische zin, is een verzameling entiteiten die op elkaar inwerken in een omgeving. Een groep spelers in een sector of regio en hun stakeholders (overheden, partners, het grote publiek) die "in de loop van de tijd een ontwikkelingsproject delen, omkaderd door verbintenissen die ze ten opzichte van elkaar zijn aangegaan".

Hoe kunnen we al onze acties in de juiste context plaatsen en integreren met het oog op de huidige maatschappelijke uitdagingen en de sociale en economische situatie in België?

HET ECOSYSTEEM VAN PRO VELO

Onze sterkte punten die onze acties doeltreffend in de Belgische sociale en economische context kaderen en integreren

1 Gegevensverzameling en -analyse

> Onze strategische oriëntaties versterken en overheidsinstanties begeleiden bij de ontwikkeling van hun fietsbeleid

2

Het concept 'motiliteit'

> De 3 factoren die de ontwikkeling van de fiets beïnvloeden, integreren in onze ondersteuningsprogramma's

- Competentie
- Toegankelijkheid
- Toe-eigening

Ik kan

Ik heb

Ik wil

3

De inclusieve aanpak

> Rekening houden met de diversiteit van de lokale sociale dynamiek en samenwerken met de verschillende sleutelfactoren

4

Een uniek netwerk van partners

> Het bereik van onze acties vergroten en innovatieve, duurzame oplossingen voor actieve mobiliteit ontwikkelen

5

Een team van

> **MEER DAN 120** gepassioneerde collega's met complementaire expertise

3.1. EEN AANPAK GEBASEERD OP GEGEVENSANALYSE EN -INTERPRETATIE

Het eerste deel van het antwoord ligt in onze datagedreven aanpak, die onze strategische oriëntaties bepaalt en ons in staat stelt om objectieve ondersteuning te bieden aan overheidsinstanties. Het hele jaar door voert onze **afdeling Advies, Begeleiding en Studies** kwantitatieve en kwalitatieve studies uit en maken we thematische analyses van fietsmobiliteit. De documentatie in ons **kenniscentrum** wordt ook aangevuld door informatie over actieve mobiliteit te monitoren en onderzoeken, en gegevens over onze projecten te verzamelen.

Zo wordt de methodologie van het **Fietsobservatorium in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest**, waarvan de cijfers elk jaar behoorlijk wat aandacht genieten in de media, in 2023 uitgebreid met de toevoeging van een 'permanente enquête' die fietsers bevroegt over verschillende kwalitatieve aspecten van hun fietservaring in Brussel.

Met de steun van Brussel Mobiliteit hebben we dit jaar een onderzoek gevoerd naar de **rol van de fiets bij verplaatsingen van gezinnen** in Brussel. Het onderzoek werd over een periode van twee jaar uitgevoerd, waarbij vooral een kwalitatieve aanpak werd gehanteerd die zowel ouders als kinderen aan het woord liet, en leidde tot een reeks **uitvoerbare aanbevelingen** voor de betrokken actoren - het Gewest, het onderwijsnetwerk en ook de gezinnen zelf.

Brussels Fietsobservatorium voor 2023:

Algemene stijging van **13,9%** tijdens de spitsuren in vergelijking met 2022.

40% van de geobserveerde fietsers waren **vrouwen**

74,7% de trajet en vue de se rendre à un lieu de **travail**.

Gemiddeld fietsen naar schatting **6,06** kilometer.

Onderzoek woon-schoolverkeer

In Brussel, een meerderheid van **52%** van de ondervraagde leerlingen zei dat ze **liever met de fiets** naar school gaan

85% van de ondervraagde ouders vond fietsen een **efficiënt** vervoermiddel voor verplaatsingen van 1 tot 5 km.

"**School op de Teller**" is een ander innovatief project van ons, uitgevoerd met onze partners Telraam en Mobiel21 en gefinancierd door de FOD Mobiliteit. Deze laatste, gevestigd in Leuven, ontwikkelde aanvankelijk het programma "School op de Teller". Het idee is om de klas (5e-6e leerjaar) en de gegevens verzameld met het verkeersobservatiesysteem van Telraam te gebruiken als uitgangspunt om te werken aan mobiliteit en vervolgens mee te denken met de ouders van de leerlingen, de stad en iedereen die zich zorgen maakt over de verkeersafwikkeling rond of op weg naar school. De FOD Mobiliteit heeft ons de opdracht gegeven om het project in Wallonië aan te passen en te testen. In het schooljaar 2023/2024 werd het uitgerold bij drie Waalse scholen, in Bergen, Luik en Geldenaken.

Tot slot heeft onze onderzoeksafdeling dit jaar twee **thematische analyses** gemaakt (een vergelijking van routeplanners en een overzicht van fietsfiscaliteit, en niet te vergeten een update van onze Belgische verzekeringsvergelijking), waarmee we de digitale content van onze websites en sociale netwerken voor het grote publiek en professionals hebben kunnen verbeteren.

3.2. HET CONCEPT VAN 'MOTILITEIT' CENTRAAL IN ONZE OPLOSSINGEN

Hoewel het onze missie is om fietsen voor "iedereen" toegankelijk te maken, nodigt het theoretische concept van motiliteit ons uit om de essentiële elementen niet te vergeten. Elementen waarvan elk individu afhankelijk is om de fiets deel te laten uitmaken van hun "scala van mogelijkheden" op het gebied van mobiliteitsmiddelen.

Dit theoretische concept is wijdverspreid in de wetenschappelijke literatuur rond mobiliteit en is afkomstig van de Zwitserse socioloog Vincent Kauffmann. Het verwijst naar "de manier waarop een individu of groep zich het scala van mobiliteitsmogelijkheden eigen maakt en er gebruik van maakt"¹⁰. Dit concept kan meer specifiek worden onderverdeeld in drie factoren die we op het gebied van fietsen kunnen toepassen:

Vaardigheden: fietsen vereist een aantal verschillende vaardigheden, zoals evenwicht houden, starten, recht rijden, draaien en nauwkeurig remmen. Als we rijden in het verkeer, moeten we kunnen anticiperen op het gedrag van andere gebruikers, ons op de juiste manier op de weg positioneren en de verkeersregels beheersen.

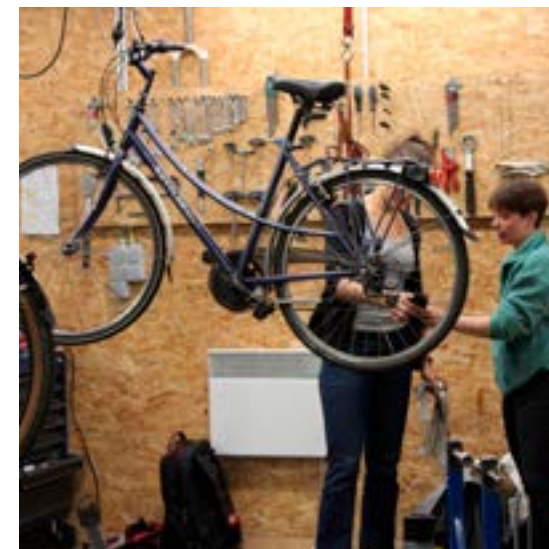
Toegankelijkheid: naast de fiets zelf, betekent toegang hebben tot de fiets als mobiliteitsmiddel dat je je fiets thuis of op je bestemming veilig kunt stallen. Het betekent ook toegang hebben tot een veilige omgeving om te fietsen en een manier om de fiets te onderhouden in geval van een technisch probleem.

Toe-eigening: tot slot is de betekenis die mensen geven aan de mogelijkheden om te fietsen op het vlak van waarden, percepties en gewoonten ook een cruciale insteek.

Deze drie dimensies vormen een systeem; ze doen zich samen voor en kunnen niet afzonderlijk worden benaderd.

Dit concept is de hoeksteen van onze dienstverlening:

- Om te voldoen aan de vaardigheidsfactor "Ik kan fietsen": onze opleidingen fietsmechanica, onze opleidingen om veilig in het verkeer te fietsen en onze handige tips.
- Om te voldoen aan het toegankelijkheids criterium "Ik heb een fiets": onze reparatieservices, fietsverhuur, beurzen en stockverkoop;
- Om te voldoen aan het toe-eigenings criterium "Ik wil fietsen": onze sensibiliseringscampagnes, onze evenementen, onze vrijetijds- en toeristische aanpak.

10. Het verwerven van motiliteit bij gezinnen – Vincent Kauffmann, Eric Widmer (2005)
<https://www.cairn.info/revue-espaces-et-societes-2005-1-page-199.htm>

3.3. INCLUSIVITEIT ALS KERN VAN ONZE BEZORGDEHEID

Hoewel het aantal fietsers de afgelopen jaren enorm is toegenomen (gemiddelde groei van meer dan 12% in de afgelopen 10 jaar¹¹), hebben een aantal onderzoeken aangetoond dat bepaalde segmenten van de bevolking nog geen deel uitmaken van deze opwaartse spiraal. Studies tonen bijvoorbeeld aan dat **mensen met een hoog inkomen*** en hoger opgeleiden **oververtegenwoordigd** zijn onder de fietsers* in Brussel.

Deze vaststelling moedigt ons aan om ons nog meer in te spannen om ervoor te zorgen dat onze fietsdiensten voor iedereen toegankelijk zijn. Het is in deze context dat we een methodologie hebben opgestart die bekend staat als de **"wijkaanpak"**. Het doel van deze aanpak is om een fietsactieprogramma voor een wijk of gemeente te creëren dat beter is aangepast aan de behoeften en verwachtingen van al haar inwoners.

Via een meerfasige methodologie ontwikkelen we een fietsactieprogramma voor de wijk **in samenwerking met verschillende lokale experts**, zowel spelers uit de gemeenschap (socioculturele, sport-, jeugdverenigingen, enz.) als spelers uit de lokale overheid (mobiliteitsafdeling, afdeling sociale cohesie, jeugdafdeling, enz.). We houden niet alleen rekening met hun expertise, maar proberen ook synergiën en samenwerkingsverbanden te creëren met deze verschillende hoofdrolspelers om ervoor te zorgen dat acties ter bevordering van de fiets beter worden verspreid onder alle inwoners van het gebied (zie ook hoofdstuk 2. Verspreiding).

3.4. EEN NETWERK DAT ZICH UITBREIDT EN VERANKERT

In de ruim 30 jaar dat we in België actief zijn, hebben we een **uniek netwerk** opgebouwd – en blijven opbouwen - dat een groot aantal lokale spelers verenigt. Samen bundelen we onze krachten en vaardigheden om activiteiten te ontwikkelen die allemaal hetzelfde doel hebben: een mobiliteit bevorderen met respect voor mens en milieu, onze openbare ruimten herinrichten en de levenskwaliteit van de inwoners verbeteren.

Veel van onze projecten komen tot stand met steun van de overheid (gewesten, provincies, steden en gemeenten) en in samenwerking met lokale actoren, het onderwijsnetwerk, adviesbureaus, socioculturele verenigingen, andere fietsverenigingen, VVV-kantoren, fietswinkels, actoren in de sociale en circulaire economie, etc. Deze **verscheidenheid aan partnerschappen** getuigt van het vermogen van onze vereniging om **een gemeenschappelijk momentum te creëren** om innovatieve oplossingen voor actieve mobiliteit te vinden. Deze gezamenlijke aanpak stelt onze partners ook in staat om zich de dynamiek eigen te maken en in stand te houden, waardoor de impact en het territoriale bereik van onze acties worden vergroot.

Dit uitzonderlijke netwerk biedt ons ook een **platform voor het uitwisselen van innovatieve ideeën**, wat ons vermogen versterkt om op kop te blijven met initiatieven rond duurzame mobiliteit.

Om nieuwe institutionele contacten te leggen in Wallonië hebben we in april 2023 voor het eerst deelgenomen aan de beurs Municipalia, de beurs voor ambtenaren in Wallonië. Om de kwaliteit van de contacten te garanderen, hebben we een gloednieuwe "quick scan tool" gecreëerd en getest. Deze activiteit geeft verkozenen of gemeentepersoneel de kans om het niveau van hun lokale fietsbeleid te beoordelen en om samen met ons verbeterpunten in kaart te brengen die we kunnen helpen invoeren.

Daarnaast zijn we, met het oog op de ecologische uitdagingen die samenhangen met de fietssector en om de ontwikkeling van onze socioprofessionele integratieactiviteiten te ondersteunen, lid geworden van de **federatie RESSOURCES**, die sociale en circulaire ondernemingen in de sector voor hergebruik van goederen en materialen vertegenwoordigt.

Als **Nationaal Coördinatiecentrum van Euro-Velo** in België leiden en coördineren we een netwerk van stakeholders in het toerisme die actief zijn in de drie gewesten van het land en hosten we sinds 2022 jaarlijks het webinar "Tourism on bike", gericht op professionals in de sector. Dit webinar, gewijd aan fietstoerisme, biedt een gekwantificeerd overzicht van de belangrijkste trends in de sector en wordt bijgewoond door inspirerende sprekers uit België en Europa. Dit jaar mochten we meer dan 180 deelnemers verwelkomen.

Net zoals elk jaar nam tot slot ook een delegatie van Pro Velo deel aan de internationale fietsconferentie Velo-City in Duitsland. Dit was een gelegenheid om onze diensten voor te stellen, maar vooral om te **netwerken met actoren uit de fietssector van over de hele wereld**.

3.5. ONZE KRACHT: ONZE TEAMS

In 30 jaar zijn we van een handvol medewerkers in de jaren 90 naar meer dan 120 medewerkers in 2023 gegaan. Wat hebben ze gemeen? Expertise op het terrein, enthousiasme, professionaliteit en een passie voor de fiets! Met onze teams (toerisme, events, fietseducatie, fietsateliers, onthaal en boetiek, advies, onderzoek en ondersteuning), ondersteund door directie- en ondersteuningsteams (communicatie, HR, admin-fin, IT), kunnen we een **breed scala aan aanvullende diensten aanbieden**, allemaal afgestemd op de behoeften van fietsers.

Bij veel ambitieuze projecten zijn meerdere afdelingen, locaties en externe partners betrokken. Deze complexiteit vereist effectieve samenwerking en een gedeelde methodologie om de samenhang van onze acties te garanderen. Dit jaar hebben we een nieuwe methode voor projectbeheer ontwikkeld om de samenwerking te vergemakkelijken en een gemeenschappelijke structuur op te zetten om onze initiatieven uit te voeren.

3.6. DE INZET VAN ONZE ONDERSTEUNINGSTEAMS

2023 werd intern gekenmerkt door de oprichting van een **comité voor diversiteit en inclusie** onder leiding van **de afdeling Human Resources**. Deze concepten zijn cruciaal om het welzijn van collega's te verbeteren, iedereen het gevoel te geven erbij te horen en psychosociale risico's te verminderen, het gevoel van trots te vergroten, creativiteit en innovatievermogen te ontwikkelen en het scala aan vaardigheden te verbreden. Het HR-team, dit jaar versterkt met een vierde personeelslid, zorgt voor het welzijn van de werknemers door middel van een reeks andere initiatieven...

De Admin/Fin-afdeling had een bewogen jaar met het vertrek van de financieel directeur, wiens taken gelukkig gedeeltelijk werden overgenomen door de nieuwe verantwoordelijke die tegelijk begon. Het team heeft grote ambities voor 2024, zoals een gemeenschappelijk dossier opzetten voor het fietsen-beheer, de beoordeling van de werkelijke resultaten vereenvoudigen en teams opleiden in een reeks boekhoudprocedures.

Op de IT-afdeling heeft de aanwerving van een tweede medewerker ons in staat gesteld om zowel de bestaande apparatuur te versterken (vervanging van de centrale servers, uitbreiding van het interne netwerk naar de nieuwe gebouwen, updaten van het computerpark, enz.) als nieuwe projecten te lanceren, waaronder de vernieuwing van de tools voor het beheer van de fietsvloot en de fietsateliers. De implementatie is begonnen en zou in het eerste kwartaal van 2024 afgerond moeten zijn.

Onze zevenkoppige **communicatieafdeling** ondersteunt al onze activiteiten en projecten - via communicatiecampagnes gericht op de specifieke doelgroepen - en ontwikkelt sensibiliseringscampagnes gericht op het grote publiek. Wij willen inspireren, sensibiliseren en fietsen aantrekkelijker maken, een gedragsverandering in gang zetten en mensen aanmoedigen om op lange termijn te blijven fietsen.

Onze communicatiestrategie krijgt vorm via onze communicatiekanalen: onze **website**, die dit jaar meer dan **300.000 bezoeken** telde, onze sociale netwerken en nieuwsbrieven, en onze fysieke vestigingen. De afdeling heeft ook regelmatig contact met de nationale en lokale pers (we bekwamen meer dan **200 persmomenten** in 2023) en ontwikkelt verschillende partnerschappen om het bereik van onze initiatieven te vergroten.

Onze communicatieprojecten zijn zeer gevarieerd en richten zich op een breed scala aan doelgroepen, maar ze hebben allemaal één ding gemeen: ze zijn resoluut gericht op de gebruiker en hun behoeften, en steunen op onze interne expertise en ervaring op dit gebied.

Om gedragsverandering te stimuleren, besteden we bijzondere aandacht aan de specifieke behoeften en de socioculturele omgeving van onze doelgroepen om toegankelijke en inclusieve communicatie te ontwikkelen.

Deel 4

CONCLUSIE

EN MORGEN?

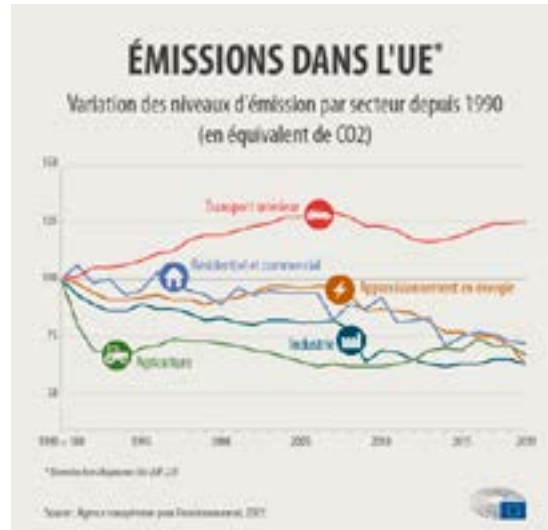
EEN WOORDJE VAN ONZE DIRECTEURS

"De transportsector is de enige sector waar de uitstoot van broeikasgassen de afgelopen drie decennia is toegenomen."¹³

Deze toename bedroeg 33,5% tussen 1990 en 2019, terwijl de doelstelling mikt op een verlaging van 90% van transportgerelateerde broeikasgassen tegen 2050!

Individuele mobiliteit met de auto in de hoofdrol is geen optie voor de lange termijn. En dit geldt ook voor een elektrische auto: het gewicht en de omvang vereisen grote hoeveelheden materialen, tegen een achtergrond van slinkende hulpbronnen, om gemiddeld 1,2 personen te vervoeren. We merken ook dat de technologische vooruitgang die motoren hebben geboekt op het gebied van broeikasgasemissies volledig teniet is gedaan door de toename van het gewicht en de kracht van gemotoriseerde voertuigen in de afgelopen drie decennia, grotendeels door het succes van de SUV.

De elektrische auto is slechts een gedeeltelijke oplossing. Hij blijft een belangrijke bron van microdeeltjes en vervuilende stoffen door bandenslijtage. Hij lost niets op aan het probleem van het toe-eigenen van de openbare ruimte (in feite maakt hij het alleen maar erger) en het delen ervan met andere gebruikers. Bovendien sluit de prijs een aanzienlijk deel van de bevolking uit.

In deze context is **de fiets een van de hefboomen voor een eerlijke en duurzame transitie naar een samenleving die de grenzen van de planeet respecteert.**

Het is meer dan een verbintenis, het is een noodzaak om de uitdagingen het hoofd te bieden.

Het low-tech aspect van de fiets (aangepaste en relatief eenvoudige technologie) en zijn intermodale benadering beantwoorden aan veel van de uitdagingen van inclusieve mobiliteit, gezondheid en respect voor de grenzen van de planeet. De evolutie naar elektrificatie betekent dat andere soorten publiek kun-

nen worden opgenomen, zoals gezinnen die kinderen vervoeren, ouderen en mensen die grotere afstanden of "lastige" reliëf afleggen. We moeten echter waakzaam zijn voor deze trend, om niet af te glijden naar de "SUV-isering" van dit vervoermiddel. **Veerkracht moet het sleutelwoord blijven voor de ontwikkeling van de fiets en verplaatsingen met de fiets.**

Daarom zal onze pijler van fietsmechanica blijven uitbreiden op het gebied van reparaties, opleiding en de oprichting van een hoogwaardige tweedehandsfietssector.

Na meer dan 50 jaar stedelijke en regionale ontwikkeling die bijna uitsluitend op de auto berustte, stuit de verandering in mobiliteit logischerwijs op een aantal objectief verifieerbare obstakels.

Om deze obstakels te overwinnen, moet onze aanpak om mensen op de fiets te krijgen resoluut systemische actieprogramma's omvatten die drie hefboomen aanpakken die cruciaal zijn om verandering teweeg te brengen:

- **Capaciteit:** "ik kan"
- **Toegankelijkheid:** "ik heb"
- **Toe-eigening:** "ik wil".

Fietsen toegankelijk maken voor iedereen is een breed veld van sociale innovatie. Hoewel we elk jaar enkele duizenden mensen bereiken via onze programma's, moeten we de verbanden tussen onze verschillende activiteiten blijven onderzoeken en versterken om hun impact te vergroten en ze af te stemmen op de behoeften van mensen.

In 2024 kiest de helft van de wereld hun nieuwe politieke leiders. Krijgt het milieu weer een prominente rol, die echter niet opweegt tegen kortetermijnvisie en alledaagse problemen?

Laten we hopen van niet. De toekomst moet nog worden geschreven. Ondertussen schrijven wij de toekomst van de fiets. Dat is onze 'kleine' prioriteit.

De fiets is een van de zeldzame menselijke uitvindingen die alleen goede doelen dient - Paul Guth

De fiets is het middel en misschien wel de kunst om plezier te halen uit een beperking - Jean Bobet

Jérôme Veriter - Directeur van Pro Velo Wallonië

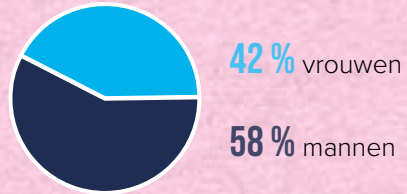
Christophe Winkel - Directeur van Pro Velo Brussel

BIJLAGEN

HR-rapport

PERSONEEL:

- 117 medewerkers (101,2 VTE's)

PERSONEELSVERTEGENWOORDIGING:

CPBW

- 5 leden

Preventieadviseurs:

- 2

Vakbondsafvaardiging:

- 6 membres

AV:

- 40 leden

RVB:

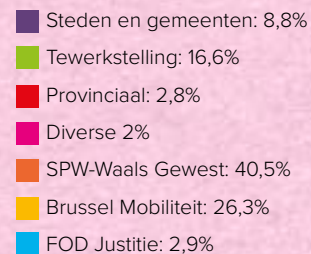
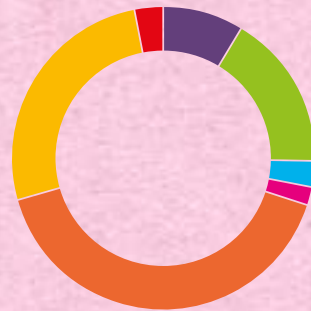
- 5 bestuurders

Financieel verslag

BRON VAN SUBSIDIES:

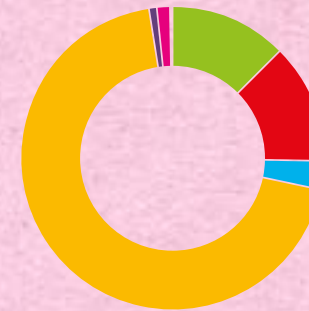
De subsidies worden verstrekt door verschillende overheidsniveaus: federaal, het Waals en Brussels Gewest, communautair, provinciaal en sommige steden en gemeenten.

De subsidies voor tewerkstelling komen van federale, sectorale of gewestelijke programma's. In 2023 kreeg de vereniging nieuwe subsidies om nog meer sociale projecten op te starten, vooral in Wallonië.

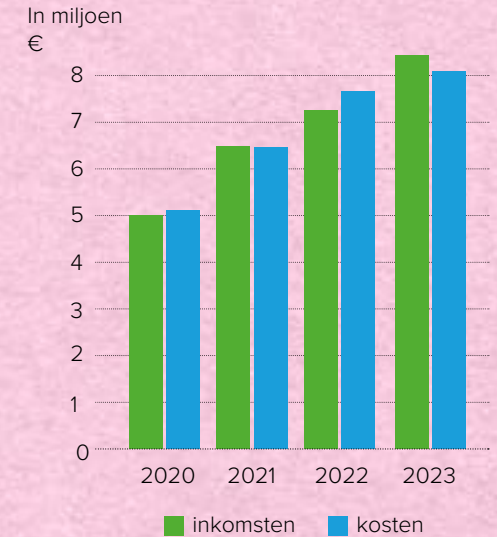
KOSTENVERDELING:

Het aandeel van de personeelskosten in de totale uitgaven is licht gestegen ten opzichte van voorgaande jaren, vooral vanwege de aanwerving van nieuw personeel en de diverse indexeringen.

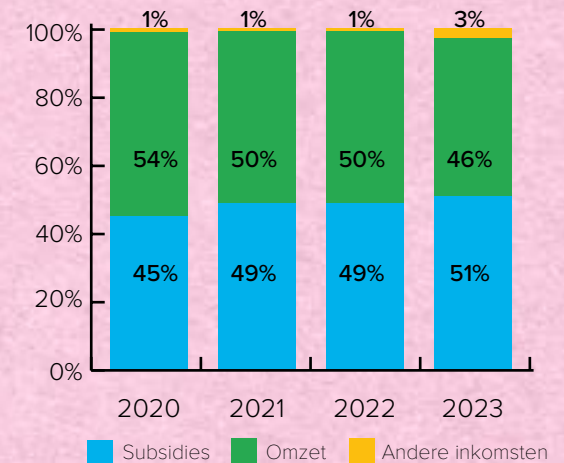
EVOLUTIE VAN DE UITGAVEN:

Na het grote begrotingstekort in 2022 als gevolg van de inflatieschok, hebben we nu weer een positief saldo, waardoor we ons sociale fonds met 452 KEUR (1,5 maandsalaris) kunnen aanvullen.

EVOLUTIE VAN DE INKOMSTEN:

In 2023 boekte de vereniging ongekennde uitzonderlijke inkomsten die 3% van de totale inkomsten vertegenwoordigen, wat meer dan 50% van onze winst in 2023 verklaart.

Persoverzicht niet-exhaustief...

“Bakfiets kan alternatief zijn voor auto's en bestelwagens”

Cairgo Bike wil van bakfietsen een alternatief maken voor auto's en bestelwagens. ©: 120194 van Jan Buijs

BRUSSEL. Uit cijfers van Brussel Mobiliteit blijkt dat het Cairgo Bike project een succes is en het gebruik van de bakfiets levensvatbaar is in Brussel.

Akvoxy Vleesch
Dinsdag 9 oktober 2023 om 17:02

Cairgo Bike wil van bakfietsen een alternatief maken voor auto's en bestelwagens om de leefbaarheid en levenskwaliteit in Brussel te verbeteren. Volgens Pro Velo was 73 procent van de deelnemers na zes maanden al overtuigd van het gebruik van de bakfiets. 52 procent zou zelfs al een eigen bakfiets hebben aangekocht, of in dat van plan.

"Ook al zien we nu al veel meer fietsen van alle types in het verkeer dan drie jaar geleden, het potentieel is nog steeds enorm. Volgens studies kunnen zwaar goederen als bedragen 75 procent van alle goederen en 50 procent van de lichte goederen met de bakfiets afleveren", vertelt minister van Mobiliteit Elia Van den Brandt (Groen)

Brussel Mobiliteit maakt positieve balans op na drie jaar Cairgo Bike-project

©: 120194 van Jan Buijs

Het Brusselse project "Cairgo Bike", dat Brussel Mobiliteit drie jaar geleden lanceerde om bakfietsen te promoten, was een "echt succes" bij zowel professionals als particulieren. Dat zegt de overheidsoverheid vrijdag in een persbericht.

11:00 uur [Nieuwskaternen op de website van Antenne3](#) [11:00 uur](#)

Van de 447 huishoudens die de vier Pro Velo, een van de partners van het project, toegelichte, was 73 procent overtuigd van de bakfiets na een proefperiode van zes maanden. "52 procent van deze gezinnen heeft nu een bakfiets, heeft er een beslist of is van plan dat te doen", aldus Brussel Mobiliteit in het persbericht.

Benjamin Smeyers - ©: 120194 van Jan Buijs

ALLEMAAL ANTWERPEN. "Steeds minder kinderen kunnen fietsen"

Antwerpen. Elke werkdag glimken onze reporter en fotograaf een toevallige voorbijganger van straat voor een foto gesprek. Want iedereen heeft een verhaal. En zeker in Antwerpen. Vandaag: Benjamin Smeyers (26).

Vrijdag 21 april 2023 om 08:00

"Ik greep fiets- en verkeerslessen aan kinderen van de lagere school, vandaag ben ik in het park om mijn lessen voor te bereiden. Ik werk voor Pro Velo, een organisatie die fietsen promoot. We werken vaak samen met scholen en de stad Antwerpen. Ze onderzoeken hoe kinderen bij het gebruik van de fiets, want het is natuurlijk belangrijk dat de kinderen de verkeersregels kennen en niet worden platgedrukt op straat. Met de leerlingen van het eerste leerjaar gaan we de straat op om de verkeersborden te leren en hoe de bordenbeeld hun arm moeten uitsteken als ze ergens afslaan."

"Op het einde van de lesse krijgt iedereen een brevet, al krijgen sommige leerlingen toch ook een waarschuwing dat ze best nog wat extra oefenen. Missen verouderden dat tegenwoordig niet meer, maar er zijn veel kinderen die niet kunnen fietsen als ze aan hun schoolcarrière beginnen. Sinds corona is dat aantal ook gegroeid. Kinderen hebben meer binnens gezeten en ze zitten ook langer vooraan in een bakfiets. Het hangt ook sterk af van de plaats waar je woont. Buiten de stad is het rustiger om te leren fietsen, maar in het centrum als je elke dag de fiets moet overtuiken, is het gevaarlijker." (bekn)

EuroVelo 5 'Via Romea' in België uitgeroepen tot 'Fietsroute van het Jaar 2023'

In 2023 mag België zich het land van de fiets noemen want De EuroVelo 5 'Via Romea' werd verkozen tot 'Fietsroute van het Jaar 2023'. Deze prijs werd uitgereikt op de Fiets- en Wandelbeurs in Utrecht door een jury gespecialiseerd in fietsdoelzinnen en door Nederlandse journalisten. De experts waren gocharmoord door de vele trouwen van de lange fietsroute.

Fietsen naar school: onveiligheid blijkt struikelblok

De aanpak van mobiliteitsorganisatie Pro Velo krijgt dat de leerlingen van de Brusselse lagere school en hun ouders de fiets als meest effectief vervoersmiddel zien om naar school te gaan. Toch ontbreken veel ouders, lang verkeer en de vraag krijgen van hun kind effectief naar school te laten rijden. De meerderheid - 67,1% procent - vindt de fietsroute naar school meestal ongepast in de omgeving.

Fietsverzekeringen in Brussel: dubbel zo duur en extra voorwaarden

De vier Pro Velo, die strijdt voor meer mobiliteit voor de Brusselse fietsers, heeft met steun van Brussel Mobiliteit een vergelijking laten van enkele fietsverzekeringen. Daaruit blijkt dat een fietsverzekering in Brussel veel meer kost dan in de rest van Vlaanderen of Wallonië.

Fietsleasing schakelt een versnelling hoger

BRUSSEL (MAGNUM, LA GAZETTE & WELMAGNET) - 16 oktober 2023
Toni: Sarah Doolan (left) / DINO, CAIRGO

Het aantal mensen dat een fiets leaset via hun werkgever, is de voorbije jaren in sterke stijging. Hierdoor steeg niet alleen de verkoop van fietsen spectaculair, ook leasemaatschappijen en verzekeraars sprongen op deze kat. "Zorg voor een breed aanbod dat het hele spectrum rond fietsmobiliteit پوشit in de kijker zet", adviseert experts uit de sector.

Het is een vaststelling die naar boven komt in het mobiliteitsonderzoek 'steeds meer mensen maken gebruik van de fiets om zich van en naar het werk te verplaatsen. Dit heeft ultiem tot maken van de overstroom van de elektrische fiets. "Het vooral opvallend is dat de afgeleide afstand per fiets ook groter wordt. Zo legt een op de vijf Vlaamse fietspendelaars meer dan 30 kilometer per dag af", vertelt Marine De Mey van Pro Velo, een organisatie die de fiets toegankelijk wil maken in ons land.

Streetartour in Brussel

Wist je dat Brussel met zijn 62 procent bewoners van vreemde origine de op een na meest kosmopolitische stad ter wereld is? Met de grootsteden is het dus wel goed. En met de streetartour van Pro Velo krijg je ook een boeiende intro van wat er graffitiwijs broeit in Brussel. Deze fietstour brengt je langs onverwachte plekken en inspireert je om je ogen open te houden. Eindigen doe je in het skatepark bij het Ursulinenplein. Zo ook kan Brussel zijn.

Meer info vind je op [vrijetijd.be](#) en [provelo.org](#)

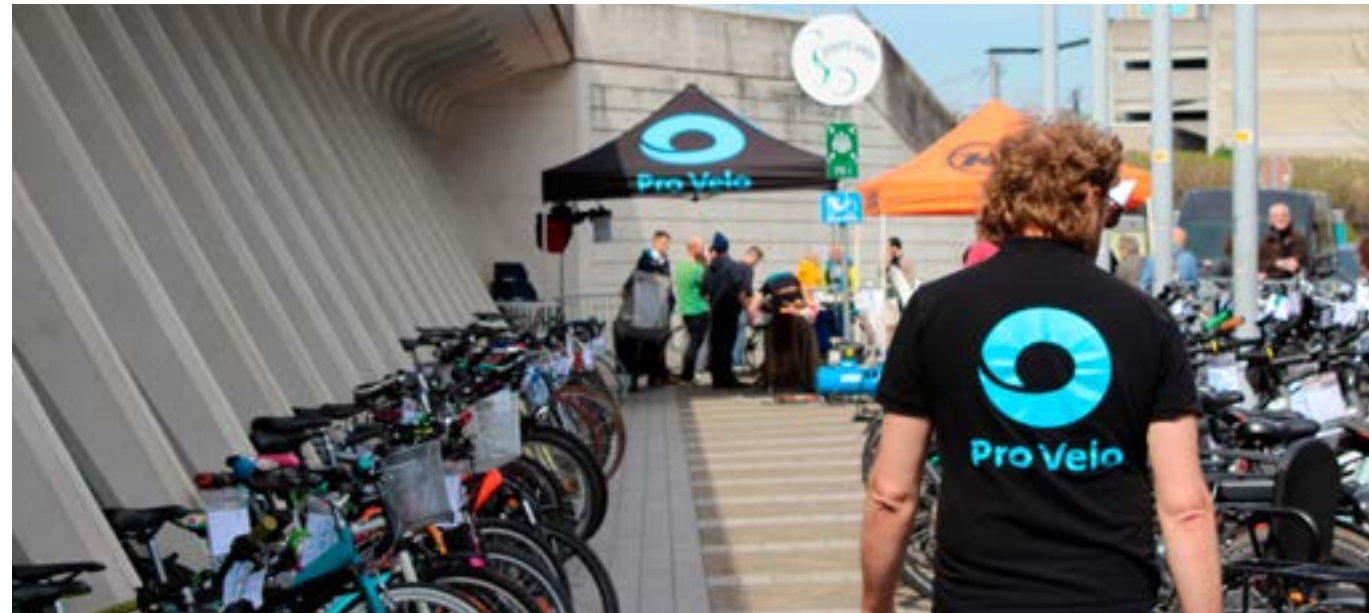
Contact

Pro Velo (hoofdkantoor)
Londenstraat 15
1050 Elsene
info@provelo.org
02 502 73 55

Pro Velo Brussel
Dublinstraat 19
1050 Elsene
info@provelo.org
02 502 73 55

Pro Velo - Gemboers
Fietspunt bij het station van Gemboers
Stationslaan
5030 Gemboers
gembloux@provelo.org
081 98 03 05

Pro Velo - Waals-Brabant
Place Galilée 9A
1340 Ottignies
brabantwallon@provelo.org
010 40 15 13

Pro Velo – Luik Bayards
Rue des Bayards 67
4000 Luik
liege@provelo.org
04 378 93 42

Pro Velo - Namen
Fietspunt van het station van Namen
Place de la Station 1
5000 Namur
namur@provelo.org
081 81 38 48

Pro Velo - Henegouwen
Rue de la petite Guirlande 19
7000 Bergen
hainaut@provelo.org
065 84 95 81

Graag willen we al onze culturele, associatieve en institutionele partners van harte bedanken, zonder wie veel van onze projecten niet zo vlot zouden kunnen verlopen.
Samen staan we sterker!

Met de steun van

Verantwoordelijke uitgever: Pro Velo

Pro Velo vzw - Londenstraat 15, 1050 Brussel - maart 2020

Grafisch ontwerp en lay-out:
Pro Velo vzw - Cédric Delbovier

Infografisch : Studio Marmelade (www.marmelade.be)

Fotocredits : © Pro Velo sauf pages 56-57 © meet my job,
page 72 source : Agence européenne pour l'environnement.

Druk: Coloris Print

Dit verslag is afgedrukt op gerecycleerd papier.
U kunt ook een digitale versie van ons activiteitenverslag vinden op www.provelo.org

Activiteitenverslag 2023

Wat is ongelooflijk belangrijk voor ons? Fietsers begeleiden tijdens hun hele fietservaring, van hun eerste draai aan het stuur als kind of volwassene tot volledige autonomie op hun dagelijkse ritten. Beginnende fietsers of ervaren rotten, het maakt niet uit, bij ons zullen ze altijd een dienst of activiteit vinden om hen een duwtje in de rug te geven.

Daarom ontwikkelen we projecten op maat voor kinderen, tieners en volwassenen. We bieden levenslange ondersteuning die zich aanpast aan hun realiteit.